

ပိဏ္ဍိတဗိမာန်

မြန်မာပြည်သား
စကားအလှကြွယ်
ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း

mgvoo.com

to/ro

ကျောက်ပစ်ကုန်းရွာသား

ချီပါသား၊ ပခန်းသား

ငဖဲသား

ငရနဲသား

တာကလေးသား

နတ်ကန်ဦးသား

ရန်ကုန်သား

ရွာသစ်ကြီးသား

ရွှေဘိုသား

လှတောသား မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်မှ ကြား

ဖူးနားဝရှိသော စကားများဖြစ်ကြပေ၏။ သရော်သောစကား၊
ငေါ့သောစကား၊ ထေ့သောစကား၊ ရွဲ့သောစကား၊ ချီးမွမ်းခြေ
ကျောက်စကား များလှပါ၏။

သရော်သောစကား၊ ငေါ့သောစကား၊ ထေ့သောစကား
များမှာ မည်သူ့ကိုမျှ မထိခိုက်ပါ။ ကြားရသူများ အူနှိပ်နေ
ရခြင်း၊ ပြုံးစေ့စေ့ဖြစ်နေရခြင်းမှတစ်ပါး ကာယကံရှင်နှစ်ဦး
နှင့်သာ သက်ဆိုင်လေ့ ရှိပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သမိုင်းနှင့်
ဆိုင်သော စကား၊ နိုင်ငံတကာနှင့်ဆိုင်သော စကားများ
ပါလာသည့်အတွက် တွေးစများလျား အတွေးပွားရပြန်ပါ
တော့သည်။ ရေးချင်စိတ်တွေ သိမ်းမရ၊ မျိုမရသော
ကြောင့် ရေးလိုက်မိပါပြီ။ ဖတ်ရှုအားပေးတော်မူကြပါကုန်။
ဗဟုသုတ ယူကြပါကုန်။ ရယ်မောရွှင်မြူးကြပါကုန်။

SPK0043
3,000.00 KS

မြန်မာပြည်သား စကားအလှကြွယ်၊ ဆင်ဖြူကျွန်းအောင်သိန်း
စာမျက်နှာ ၂၈၈ မျက်နှာ၊ ၁၂.၈ ဝင်တီ x ၁၈.၅ ဝင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ၈၅၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။
ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။
၂၀၂၀၊ ဒီဇင်ဘာလ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းစျေး ၃၀၀၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705
www.facebook.com/SKCCmyanmarbook
www.skccmyanmarbook.com

မာတိကာ

- အမှာ	က
၁။ ကျောက်ပစ်ကုန်းရွာသား စကားကကြွယ်ကြွယ်	၁
၂။ ချီပါသား၊ ပခန်းသား စကားအလှကြွယ်	၉
၃။ ငဖဲသား စကားကြွယ်ကြွယ်	၅၂
၄။ ငရဲသား စကားကြွယ်	၅၅
၅။ တာကလေးသား စကားခပ်ကြွယ်ကြွယ်	၆၉
၆။ နတ်ကန်ဦးသား စကားအလှကြွယ်	၉၀
၇။ ရန်ကုန်သား စကားကကြွယ်	၁၁၀
၈။ ရွာသစ်ကြီးသား စကားကြွယ်	၁၄၃
၉။ ရွှေဘိုသား စကားကကြွယ်	၂၂၀
၁၀။ လှတောသား စကားကြွယ်ကြွယ်	၂၃၃

mgyc.com

mgyc.com

အနန္တငါးပါးကို ရှိခိုးပါ၏ အရှင်ဘုရား

အမှာ

‘စကား’ အမည်ပါသော စာအုပ်တွေ၊ အများအပြားထွက် ခဲ့ကြပြီ။ ဥပမာ - သမူဟဂီရက္ကမအစ လှတောသား အဆုံး ဖြစ်ပေသည်။

သူတစ်ပါးတွေ ရေးသားထုတ်ဝေကြသော ‘စကား’ စာအုပ်တွေကို ဖတ်ကာရှုကာဖြင့် သွားရည်ကျပါသည်။ သူ တစ်ပါး၏ စကားစာအုပ်တွေ စာအုပ်အဖြစ် ထွက်ပေါ်သွားနိုင် အောင် ကူညီရင်းလည်း အားကျစိတ် ပေါ်မိပါသည်။ သူ တစ်ပါး၏ စာအုပ်တွေ ပြည့်ပြည့်ဝဝ လှလှပပ ထွက်နိုင်ရေး အတွက် သွားရင်းလာရင်း ကိုယ်စုဆောင်းထားသော အတိုအစ ကလေးတွေ ပေးလိုက်ရပေါင်းများပြီ။

ကိုယ်လောင်ကျွမ်းခံ၊ အတိုခံပြီး သူတစ်ပါး လင်းလက် ရွန်းပြက်ရေးအတွက် အကျိုးဆောင်ရသော ဖယောင်းတိုင်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါး အရသာခံရေးအတွက်၊ စည်းစိမ်ရရှိ ရေးအတွက် ကိုယ်အလောင်ကျွမ်းခံ၊ ပြာဖြစ်ခံကာ အကျိုးပြုရ

သော စီးကရက်တိုကဲ့သို့လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်
ကျေနပ်ခဲ့၏။ ယခုမူ ကိုယ်တိုင်ရေးချင်စိတ်သည် တားမနိုင်၊
ဆီးမရ ဖြစ်ပေါ်လာပါပြီ။

သို့အတွက် ယခု ရေးလိုက်ပါပြီ။

ရေးလိုက်ပါပြီ ဆိုချိန်ကျမှ ကိုယ်စုဆောင်းထားတာ
တွေ ကုန်လုနီးပါး ဖြစ်နေပါသည်။ တို့မှတ်ထားသည့် အတို
အစများ အနည်းငယ်သာ ကျန်တော့သည်ကို တွေ့ရပါ
သည်။ သို့ပါသောကြောင့် သွားရင်းလာရင်း မှတ်သားထား
သော စကားများ၊ ဖတ်ရှုဖူးသော စာအုပ်စာပေများထဲမှ
ကောက်နုတ်ထားသည်များကို ပြန်လှန်စုပေါင်းကာ ဖန်တီး
လိုက်ရပါသည်။

ယင်းသို့ဖန်တီးရာတွင် တူရာရွေးဖြုတ် သည်းခြေထုတ်
လျက် ရှေးကရှိခဲ့ဖူးသော၊ ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသော စကားကောင်း၊
စကားလှများကိုလည်း မဏ္ဍိုင်သဖွယ်ထားကာ စီစဉ်ဆောင်
ရွက်ရပါသည်။ ရယ်စေ၊ မြူးစေ၊ ကြည်နူးစေ ဟူသော
စေတနာတရားကိုလည်း ဦးထိပ်ထားပါသည်။ ဗဟုသုတရ
ကြပါစေ၊ ကြားဖူးနားဝ ရှိကြပါစေဟူ၍လည်း ကောင်းမြတ်
သည့် မနုဿိကာရပြု ထားပါသည်။

ဤအခါ လှတောသားစကားများကို ဖြုတ်သင့်၊ မဖြုတ်
သင့် ပြဿနာရှိလာပေ၏။ ဖြုတ်သင့်သည်မှာ ဖန်တစ်ရာ
တေနေပြီး စာအုပ်များစွာ ထွက်ပြီး၍ ဖြစ်ပါသည်။ မဖြုတ်
သင့်မှာမူ အလွန်ကောင်းသောစကားတွေ ပါနေသောကြောင့်
ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြင့် လက်ရွေးစင် ဆန်ခါတင် အနည်းငယ်
သာ သုံးစွဲ ယူငင်မည် ဆုံးဖြတ်ပါသည်။

ကျန်သော စကားများက မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်မှ ကြား
ဖူးနားဝရှိသော စကားများဖြစ်ကြပေ၏။ သရော်သောစကား၊
ငေါ့သောစကား၊ ထေ့သောစကား၊ ရွံ့သောစကား၊ ချီးမွမ်းခြေ
ကျောက်စကား များလှပါ၏။

သရော်သောစကား၊ ငေါ့သောစကား၊ ထေ့သောစကား
များမှာ မည်သူ့ကိုမျှ မထိခိုက်ပါ။ ကြားရသူများ အူနှိပ်နေ
ရခြင်း၊ ပြုံးစေ့စေ့ဖြစ်နေရခြင်းမှတစ်ပါး ကာယကံရှင်နှစ်ဦး
နှင့်သာ သက်ဆိုင်လေ့ ရှိပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သမိုင်းနှင့်
ဆိုင်သော စကား၊ နိုင်ငံတကာနှင့်ဆိုင်သော စကားများ
ပါလာသည့်အတွက် တွေးစများလျား အတွေးပွားရပြန်ပါ
တော့သည်။

သို့ကြောင့် ဤအမှာ၏ အစပိုင်းတွင် ဝန်ခံမှာကြားခဲ့
ပြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း ရေးချင်စိတ်တွေ သိမ်းမရ၊ မျိုမရသော
ကြောင့် ရေးလိုက်မိပါပြီ။ ဖတ်ရှုအားပေးတော်မူကြပါကုန်။
ဗဟုသုတ ယူကြပါကုန်။ ရယ်မောရွှင်မြူးကြပါကုန်။

ကျောက်ပစ်ကုန်းရွာသား စကားကကြွယ်ကြွယ်

ကျောက်ပစ်ကုန်းရွာဟူသည် မကွေးမြို့နယ်အတွင်း၌ တည်ရှိပါသည်။ သွားလာဆက်သွယ်ရေးမှာမူ ပေလေးပင် ရှင်လေးပါးတို့ ထွန်းတောက်ခဲ့သော တောင်တွင်းကြီးမြို့နှင့် နီးကပ်သည်ဟု သိရပါသည်။ ကူးလူးသွားလာမှု များပြားလာသည်ဟု သိရပါသည်။

ကျောက်ပစ်ကုန်းရွာသား စကားများပါသော စာအုပ်တစ်အုပ်၊ ရှေ့တွင်ထွက်သွားပြီးပြီဟု သိရပါသည်။ သိစေကာမူ ကျောက်ပစ်ကုန်းသား စကားများမှာ ဖယ်ချန်ထားခဲ့ရန် မသင့်ပါ။ ထူးထူးဆန်းဆန်းနှင့် တစ်မျိုးမှတ်သားစရာ ကောင်းလှသည့်အတွက် ရိုင်းတာပယ်၊ ယဉ်တာကို သွယ်ပြီး အကျယ်ချဲ့ရပါတော့မည်။

လက်ဖက်ရည်တစ်ပိုင်း

ကိုသာမောင်သည် ပျင်း၏။

ပျင်းသော်လည်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရာ၌ သွက်လက်လျင်မြန်သော လူပျင်း၊ နှေးကွေးလေးလံပြီး မလှုပ်တလှုပ် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်

သော လူပျင်းဟူ၍ရှိရာ ကိုသာမောင်မှာ အထလည်းနွေး၊ အလုပ်လည်း
နွေးသော ဒုတိယတန်းစား လူပျင်း ဖြစ်ပေ၏။

တစ်နေ့သော် နေပူပူတွင် ပုဆိုး ခေါင်းဆောင်းလျက် ရွာပြင်သို့
ထွက်လာရာ လူစည်ကားသော လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်းကို တွေ့သဖြင့်
ဝင်လာခဲ့လေ၏။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းဝိုင်းတွင် ဒါလောက် လူစည်နေ
လျှင် အစားကောင်းတစ်ခုခု ဧကန္တ ပါရမည်။

“ဟား ... ကမ္ဘာချောင်က သာမောင်ပါလားဟေ့၊ ဗလာပြောင်
နေပြီကွ၊ မင်းလာတာ နောက်ကျသကိုး”

ဆီးကြိုပြောသူက အိမ်ရှင် ကိုအေးထွန်း။

“ဗလာပြောင်ပေမဲ့ သာမောင်တို့က အသာရှောင်မသွားပါဘူးကွာ၊
အာလောင်အောင် ရေနွေးကြမ်းချည်း သောက်မှာပေါ့”

အမြည်းမပါဘဲ ရေနွေးကြမ်းသောက်ရသည်ကို အာလောင်သည်၊
အာပူသည် ပြောလေ့ရှိကြသည့်အတွက် ကိုသာမောင်က ထိုသို့ ပြော
လိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

“အကြောင်းထူးရှိပြီ ထင်သဟေ့၊ တပေါင်းတန်ခူးအထိ ပြောင်းဖူး
စိ(စေ့)လှော်တွေ စားနေကြတာပါကလား”

ဝိုင်းထဲ ထိုင်မိသောအခါ ပြောင်းဖူးစေ့ အပွင့်လှော်ကို ဆီရွဲရွဲ
ဆမ်းကာ စားနေကြသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ကိုသာမောင်လည်း အားရ
ပါးရ တစ်ခွန်းခပ်စားလိုက်ရာ ကောင်းစွာမအေးသေးသည့်အတွက် -

“ပူလိုက်သမှ ရှူရှိုက်မရ၊ အူလိုက်ကြွ၊ ယူပိုက်ကြပါဦးဗျ”

အော်လိုက်လေရာ ဝိုင်းတော်သားများမှာ တဟားဟား ရယ်မောနေ
ကြရလေတော့၏။

တက်နေလျှံ တောက်ချေပြီ

ဤကိုသာမောင်၊ အနှိုကိုသာမောင်၏ ဇနီးအမည်မှာ မဆယ် ဖြစ်ပါသည်။ ကိုသာမောင် ပျင်းသလောက် မဆယ်က ထကြွလုံ့လဝီရိယ ရှိသည်။ မိုးမလင်းမီကပင် နွားစာစဉ်၊ နွားစာကျွေး၊ ရေခပ်၊ ရေနွေးတည်၊ ထမင်းချက် စသည်တို့ကို တစ်ခုပြီးတစ်ခု မရပ်မနား လုပ်သည်။

သူလုပ်စရာတွေ ထောင့်စေ့သလောက် ရှိချိန်တွင် ကလေးတွေ နိုးလာ၏။ ကလေးတွေကို ထမင်းကြမ်းကျွေးရင်း ကိုသာမောင်ကို နှိုးရ တာကလည်း တာဝန်ကြီးတစ်ခုပင်။ သုံးခါလောက်နှိုးမှ ထလာသော် လည်း ကိုသာမောင်သည် ထိုင်ပြီး မှိုင်နေသေး၏။ မဆယ် သတိပေးမှ မျက်နှာသစ်ပြီး ရေနွေးကြမ်းသောက်၊ ထမင်းကြမ်းစားသည်။

တစ်နေ့တွင်ကား နေမြင့်သည်အထိ ကိုသာမောင် လက်ဖက်ရည် ကြမ်းအိုးဘေးက မထချေ။ မဆယ်မှာ ဒေါသဖြစ်လှပြီ။ ဒေါသဖြစ်သဖြင့် အံတကြိတ်ကြိတ်၊ မျက်စောင်းခဲနေစဉ် ခက်ရင်းခွတစ်ချောင်း ထမ်းလာ သော ကိုလူမောင်က အိမ်ရှေ့သို့ ရောက်လာ၏။

“ဟေးသာမောင်၊ လက်ဖက်ရေ(ရည်) အဖန်သောက်တုန်းလား ကွ၊ တက်နေလျှံတောက်နေပြီကွ”

ဤအချိန်ထိ ထိုင်နေရသလား၊ ယာထဲ မသွားသေးဘူးလားဟု မေးလိုရင်းဖြစ်သော်လည်း နဘောမနိုင်သဖြင့် မပြည့်မစုံ မေးခြင်းဖြစ်၏။ ထိုအခါ ကိုသာမောင်က လည်ပင်းရှည်ကာ လှမ်းကြည့်၏။

“အလို ... ပလူတောင်နဲ့ လူမောင်ပါကလား၊ လက်ဖက်ရည် အဖန်သောက်တဲ့အတွက် ကျက်သရေ အမှန်တောက်၊ ကြံသလောက်ပြီး တယ်ကွ၊ ပန်းကန်မှောက် အမြည်းမကျန်တော့ဘူးလကွာ၊ တစ်နည်း ဟန်ဦးမလားလို့ စဉ်းစားနေတာ”

မဆယ်မှာ တစ်ရွာသူဖြစ်သည်ကို ကိုလူမောင် ရည်ညွှန်းလို့

သဖြင့်...

“တစ်နည်းမဟန်တဲ့ပြင်၊ ဇနီးပြန်သွားလို့ အထီးကျန်ပြီး ညည်းသံ ညံ့နေပါဦးမယ်ကွာ” ပြောကာ ယာထဲသို့ ထွက်သွားလေ၏။

ကိုသာမောင် တဟဲဟဲရယ်နေသည်။ နေရာမှ မထသေး။ ထိုအခါ မဆယ် သည်းညည်းမခံနိုင်တော့သည့်အလျောက်

“ဒီမယ် ကိုသာမောင်”

“ဆိုစမ်းဟ”

“တက်နေလျှံတောက်တဲ့အထိ ထိုင်နေမှတော့ ကျက်သရေအမှန် ပျောက်ပြီပေါ့တော်၊ ခြေထောက်နဲ့ကန်ကျောက်ပြီး ယာထဲသွားခိုင်းချင် လာပြီ သိလား”

ထိုသို့ ဒေါသတကြီးပြောတော့မှ ကုန်းထရင်း ကိုသာမောင် ပြောလိုက်ပုံမှာကား ...

“မကန်မကျောက်ပါနဲ့ကွာ၊ နတ်(နှင်တံ)ကောက်ပြီး အမြန်ရောက် အောင် သွားပါတော့မယ်”

ဟူ၍ ဖြစ်ပေ၏။

တစ်နံနက် ပုဂံရွက်

တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ်တွင် ကျင်းပသော နွားဈေးမှာ အလွန်စည် ကားသည်။ အနီးအနားကျေးရွာများသာမက နယ်ကျော်ရပ်ကျော် မြို့ နယ်များကပါ လာရောက် ရောင်းဝယ်ကြသဖြင့် အလွန်စည်ကားခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

နွားဈေးတွင် အစားအသောက် ဆိုင်များလည်း သူ့နေရာနှင့်သူ တန်းစီလျက်တည်ရှိကြ၏။ တစ်ခုသော သောကြာနေ့တွင် ကျောက်ပစ် ကုန်း ရွာသားတစ်ယောက်နှင့် တောင်တွင်းကြီးမြို့နယ်၊ ချောင်းနက်

ရွာသားတစ်ယောက်တို့ ဆုံမိကြလေသည်။ သွားရင်းလာရင်း၊ ရောင်းဝယ်ရင်း သိရာကကျွမ်း၊ ကျွမ်းရာက ခင်မင်လာသူများ ဖြစ်ရကား မာကြောင်းသာကြောင်းများကို အပြန်အလှန် မေးကြသည်။

ထိုမှတစ်ဆင့် ရပ်ရွာ၏စီးပွားရေး၊ မိသားစုစီးပွားရေးဘက်သို့ ရောက်လာသည်တွင် ချောင်းနက်သားက ဤသို့မေး၏။

“လုပ်ခင်းဆောင်တာတော့ အဆင်ပြေရဲ့ မဟုတ်လား”

“မေးရက်ပလေ လူရယ်။ ထွန်တော့ တစ်မနက် (တစ်နံနက်) လူက ကြက်သွန်ချက်၊ နွားကျတော့ ပုဂံရွက် (ဘင့်ဂန်ရွက်) ပါ လူရာ”

တစ်နံနက်လုံး မနားမအား ထွန်ယက်လုပ်ကိုင်သော်လည်း မိုးလေဝသ ခေါင်းပါးသောကြောင့် နွားစာခက်ခဲသည်။ သို့အတွက် ပြောင်းရိုး၊ ပဲရိုးကျွေးစရာမရှိ။ ချုံနွယ်တစ်မျိုးဖြစ်သော ပုဂံရွက်ကို ကျွေးရသည်ဟု ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

စိမ်းစိမ်းစိုစိုမှန်သမျှ တမာရွက်ပါမကျန် နွားကိုဦးစားပေးရသော အခါ လူမှာ အသားဟင်းစားနိုင်ပါက အသားဟင်းချည်း၊ မစားနိုင်သူက နွားမစားသော ကြက်သွန်ကို ဟင်းလျာလုပ်ကာ ချက်စားကြရသည်။ ငရုတ်သီးပေါသောအရပ်တွင် ငရုတ်သီးကို ဟင်းလုပ်ပြီး စားကြသည့် နည်းတူပါပေတည်း။

သဝေဖျက်ဖျောက် ရွှေလက်ကောက်

သို့သော် မိုးလေဝသမှာ အစဉ်ခေါင်းပါးမနေပါ။ အကောင်းလွန်သည့်အခါလည်း ရှိတတ်ပါသည်။ သင့်လျော်ရုံ ရွာသည့်အခါလည်း ရှိပါသေးသည်။ အကောင်းလွန်၍ ပျက်စေဦး၊ ကြံဖန်ပြီး အဆင်ပြေသည့်အခါလည်း ပြေပြန်ပါသေးသည်။

အဆင်ပြေသော ထိုအခါများတွင် ကြွေးကျေရုံမက ရွှေတိုရွှေစ

ကလေးများလည်း ဝယ်ယူဝတ်ဆင်နိုင်ကြပြန်၏။ ထိုအခါတွင် ရွှေတွဲလွဲ
ငွေတွဲလွဲနှင့် ကျောက်ပစ်ကုန်းရွာသူတို့ အလှပိုကြပြန်လေ၏။

ဤသို့ဖြင့် မိုးအလွန်ခေါင်သော နှစ်တစ်နှစ်နှင့် ကြုံကြရ၏။
ယာထဲတွင် သီးနှံပင်များအစား ဖုန်တထောင်းထောင်း ထနေသည်။
ဤအချိန်တွင် ကိုသာမောင်တစ်ယောက် ‘ယင်းနား’ ဘက်သို့ အလုပ်
အကိုင်ရလိုရငြား ရောက်သွားလေသည်။ သူရောက်လာသည်ကြားလျှင်
အသိများ၊ မိတ်ဆွေများ တဖွဲဖွဲရောက်လာကြ၏။

“ကိုသာမောင်တို့ဘက်မှာ မိုးတော်တော်ခေါင်သလား”

“ကြုံရချက်ကမကောင်း၊ ယာထဲမှာဖုန်တထောင်းထောင်း၊ ကျုပ်
မှာတော့ အူဟောင်းလောင်း ဖြစ်နေပြီဗျ၊ လင်းကတည်းက ဘာမှမစား
ခဲ့ရသေးဘူး”

အိမ်ရှင်မသည် “စောစောကပြောရောပေါ့တော်” ဆိုကာ အတောင့်
လိုက်ပြုတ်ထားသော ပြောင်းဖူးပြုတ်တွေ ချကျွေးလေ၏။ ကိုသာမောင်
ပြောင်းဖူးစားနေစဉ် မိတ်ဆွေတစ်ယောက်က ကျီစယ်၏။

“မိုးခေါင်တော့သာ ကယ်ပါယူပါ တစာစာ အော်တာပါဗျာ၊
အလုပ်အကိုင် အဆင်ပြေတုန်းက ဝယ်ထားတဲ့ ရွှေခြေချင်းတွေ၊ ရွှေလက်
ကောက်တွေ ရှိမှာပါ၊ ရှိတုန်းမှာ တန်ဆာ၊ မရှိတဲ့အခါ အစာမဟုတ်
လား၊ ထုတ်ရောင်းပေါ့”

ထိုအခါ ကိုသာမောင် ပြန်ဖြေလိုက်သောစကားကြောင့် အားလုံး
မှာ ရယ်မောနေကြရလေ၏။ ကိုသာမောင် ချေပဖြေကြားပုံမှာ -

“အခြေလက်တောက်လောက်နဲ့ သဝေဖျက်ဖျောက်တဲ့ ရွှေလက်
ကောက် ဘယ်လိုလုပ်ဝယ်နိုင်မလဲ လူရ။ ဂဟေမဆက်လောက်တဲ့ ရေ-
ကြက်တစ်သောက်နဲ့ စိုက်ရပျိုးရတာပေါ့ဗျာ” ဟူသတည်း။

သုံးထပ်နဘော

“ဦးမောက်တို့ရွာမှာ မိုးလေဝသနဲ့ စီးပွားရေး ကောင်းတယ်လို့ ကြားသဗျ၊ ဟုတ်ပါတယ်နော်”

တောင်တွင်းကြီးမြို့ နွားပွဲဈေးတွင်ဖြစ်ပါသည်။ မောမောပန်းပန်း နှင့် နွားပွဲတစ်ခုလုံးကို ခြေတိုအောင် လျှောက်အပြီးတွင် မောမောနှင့် ငါးပေါင်းကြော်ဆိုင်တစ်ဆိုင် ဝင်ထိုင်သော ဦးကြီးအား မျက်လုံး မှေးမှေးနှင့် သတင်းထောက်တစ်ယောက်က မေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ဦးမောက်လည်း စားလက်စမုန့်ကို အသာချပြီး အမေးရှင်ကို မော့ ကြည့်၏။

“ကျွန်တော်ပါဗျ၊ မမှတ်မိဘူးလား”

စပ်ဖြဲဖြဲဖြစ်နေသော ပါးစပ်ကိုကြည့်ကာ -

“ပါးစပ်ကြည့်တော့ အတပ်သိ၊ မှတ်မိတာပေါ့ဗျာ” ဟုဖြေလေ၏။

“ဒီလိုဆိုရင်လည်း ရပ်ရွာကအခြေအနေ သတင်းကလေး အမိန့် ရှိပါဦး”

“ပိန်တဲ့လူလည်း ပိန်၊ ဖောင်းတဲ့လူလည်း ဖောင်းတာပေါ့ဗျာ။ ဖောင်းတဲ့လူများကျတော့ လူက ကက်ဆက်ဘေး၊ နွားက ဘီစကွတ် ကိုလွေး၊ ခွေးက ရေခဲချောင်းဝါးပြီး မှေးနေတာပေါ့ဗျာ”

နာရောင်တွယ်ခံရမည်

သတင်းထောက်မှာ ဖြီးသောသွား ပိုဖြီးလျက်၊ မှေးသောမျက်လုံး ပျောက်သွားမတတ်ဖြစ်အောင် ရယ်မောပြီး ဆက်လက် မေးမြန်းပြန်၏။

“ဦးကြီးတို့ဘက်မှာ မိုးကောင်းလွန်းလို့ ယာတွေအချို့ ပျက်တယ် တဲ့”

“ဟုတ်သားပဲ”

“ဒီလိုဆိုရင် လယ်တွေကောင်းတယ် ဆိုရမှာပေါ့”

ဦးမောက်သည် မုန့်ကိုမျိုချနေရသဖြင့် ချက်ချင်းမဖြေနိုင်သေးပါ။
ခဏကြာမှ ဖြေနိုင်ပါသည်။

“ကောင်းလှချေပေါ့ဗျာ၊ စကားက ဂေါင်ဇယ် (ခေါင်ဇယ်) မယား
က သူယောင်မယ်၊ စပါးက ပေါင်လယ်၊ အချောင်တွယ်ချင်လို့ မှောင်
ကွယ်က စောင့်နေကြလေရဲ့။”

အဓိပ္ပာယ်မှာ သူတို့ရွာသည် စကားပြောရာတွင် ထိပ်ခေါင်ကဖြစ်
ကြောင်း၊ ထိုရွာသား လယ်သမားဦးကြီးတို့၏ ဇနီးများမှာ သူယောင်မယ်
ကဲ့သို့ ချောမောလှပကြကြောင်း၊ လယ်များတွင်လည်း စပါးပင်များသည်
ပေါင်လယ်အထိ မြင့်မားသန်မြန်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ထိုစပါးများကို
အချောင်ဝယ်လိုသော မှောင်ခိုသမားများက ချောင်းမြောင်းနေသည်ဟု
ဆိုလိုပေ၏။

“အဲဒီတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဦးကြီးရဲ့။”

သတင်းထောက်က စကားဆက်နိုင်ရန် ထောက်ပေးလိုက်၏။

“ကျုပ်တို့ကတော့ တာဝန်ကို မရှောင်ဖယ်ပါဘူးဗျာ၊ မှောင်ကွယ်
က အကောင်လည်တွေကို နှာရောင်တွယ်ပစ်ဖို့ ကောင်းတာပေါ့ဗျာ”

ရွာမင်းသားများ မှောင်ခိုများကို ဦးစားမပေးကြောင်း ပြောလိုက်
သည့်အဆုံး၌ ဝိုင်းထိုင်နေကြသော နွားပွဲစားများ၊ နွားသမားများနှင့်
သတင်းထောက်မှာ အားပါးတရ ရယ်မောကြလေသတည်း။

ချီပါသား၊ ပခန်းသား စကားအလှကြွယ်

မြန်မာစကားတွင် အရပ်ဒေသအမည်ပါသော စကားများ၊ ရွာ အမည်ပါသော စကားများ များစွာရှိပါသည်။

“စပါး စကုဗျပ်၊ မယား တစ်ခုလပ်”

တစ်ခုလပ်မိန်းမ နှစ်သက်ဖို့ကောင်းသလို စကုမြို့နယ်မှထွက် သော ‘ဗျပ်’ စပါးဗျပ်ဆန်သည် ကောင်း၏ဟု အဓိပ္ပာယ်ရ၏။ သိဒ္ဓိတင် ထားသဖြင့် စကုသူ စကုသားများ ကျေနပ်ကြမည်သာ။ သို့သော် -

“သေချင်ရင် စိန်မစားနဲ့၊ မောက်ကတော်ကိုသွား”

ဤစကားကို မောက်ကတော်သားများ လက်ခံမည် မဟုတ်ပါ။ သူ့စကားအရဆိုလျှင် လူသူ မနေသင့်သောအရပ်ဟု အဓိပ္ပာယ်ထွက်နေ ပါသည်။ တကယ်လက်တွေ့ နေထိုင်သူများက မည်သို့မျှ ကျေနပ်လိမ့် မည် မဟုတ်ပါ။

“သွားသာ သွားလေ၊ မနားလေနဲ့။

နားတော့နားလေ၊ မအိပ်ချေနဲ့။

အိပ်ကားအိပ်လေ မပျော်စေနဲ့။”

ရွာတစ်ရွာ၏ အမည်နှင့်တွဲထားသော အမှာစကားဖြစ်ပါသည်။ လူဆိုးသူခိုးတွေ နေထိုင်သောရွာဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်ပေ၏။ သို့ရာတွင် တစ်ပိုဒ်စီ စဉ်းစားကြည့်ပါက အမြီးအမောက် မတည့်ဘဲ ရှိနေသည်ကို တွေ့ရပေလိမ့်မည်။

စင်စစ်အားဖြင့် မည်သည့်ရွာ၊ မည်သည့်မြို့၊ မည်သည့်အရပ် ဒေသပင်ဖြစ်စေကာမူ လူကောင်းသူကောင်းနှင့် လူဆိုး လူမိုက်သည် ဒွန်တွဲလျက် ရှိသည်သာဖြစ်၏။ တစ်စုံတစ်ယောက်သည် လူလိမ်ခံရ ၏။ လိမ်လည်သွားသူက ရပ်ရွာအမှန်ကို ပြောသည်ဖြစ်စေ၊ လီဆယ်ပြီး ပြောသည်ဖြစ်စေ အလိမ်ခံရသူကမူ လူလိမ်ပြောသွားသော ရပ်ရွာအမည် ကို စွဲမှတ်ထားကာ ထိုဒေသ လူလိမ်ပေါကြောင်း၊ ထိုအရပ်သားများ လူလိမ်ချည်းဖြစ်ကြောင်း တရားသေပြောပေလိမ့်မည်။

ထိုသို့ တရားသေပြောသည်ကို တရားသေစွဲမှတ်သော အချိန် အခါသည် ဆက်သွယ်ရေး နှေးကွေးခက်ခဲချိန်၊ စာပေ ဗဟုသုတ နည်း ပါးချိန်၊ တစ်နေရာနှင့်တစ်နေရာ အရောက်အပေါက် နည်းပါးချိန်တွင်သာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။ သေချင်ရင် စိန်မစားနဲ့ ဆိုသောစကားကိုလည်း ကွက်လပ်ကလေး ချန်ထားလျှင် ကြားဖူးနားဝရှိသူများက ကိုယ်ကြားဖူး သလို ဖြည့်စွက်ကြမည် ဖြစ်သဖြင့် မြို့ရွာဒေသ ၄၀ ခန့်၏ အမည်များ ထွက်ပေါ်လာပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ရပ်စွဲ၊ ရွာစွဲ၊ ဒေသစွဲဖြင့် သုံးနှုန်းထားသော အပုပ်ချ စကားများကို မယုံကြည်သင့်၊ လက်မခံသင့်ဟု ယူဆပါသည်။ ယခု ချီပါသားနှင့် ပခန်းသားမှာလည်း မည်သည့်မြို့နားက ချီပါ၊ မည်သည့် အရပ်က ပခန်းဟု မပါသောကြောင့်သာ တော်သေးသည်။ သက်ကြီး ရွယ်ရင့်ပိုင်းကမူ လူလိမ်လူရှုပ်တွေဟု အများအားဖြင့် သဘောထားလေ့ ရှိကြသည်။

ခေတ်ဟောင်းဓာတ်ပြားများထဲမှ ဓာတ်ဆီဓာတ်စံ ဟဒယရွှင်ဆေး တစ်ခုမှာပင် ချီပါသားနှင့် ပခန်းသားတို့ ငါးထဲတွင် သံချောင်းထည့်ပြီး လိမ်လည်ရောင်းကြပုံ ဇာတ်လမ်းဆင်ထားပါသေးသည်။ သို့ရာတွင် ပခန်းသားမှ၊ ချီပါသားမှ လိမ်လည်တတ်သူ မဟုတ်ပါ။ ပခန်း ချီပါ၌ ရဟန်းကောင်း၊ ရဟန်းမြတ်များ၊ လူသူတော်ကောင်း ပညာရှိများ၊ ရိုးသား သူများလည်း မရေတွက်နိုင်အောင် ထွန်းကားခဲ့၊ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးပါပြီ။

မြို့ပြစရိုက် ကျယ်ပြောလာသည်နှင့်အမျှ ဝိသမလောဘသမားများ ထွန်းကားနေသမျှ လူလိမ်တွေ ရှိနေကြမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ရှိပါလျက်နှင့် ချီပါသား၊ ပခန်းသားပုံပြင်ဟုတစ်မျိုး၊ ငလက်တို၊ ငညို၊ ဝတ္ထုဟူ၍တစ်နည်း၊ စကားတောင်စား ဝတ္ထုအဖြစ်တစ်သွယ် ရေးသား ခဲ့ကြသည်။ ဖတ်ရှုပြီးသူ၊ ကြားဖူးနားဝရှိသူ အချို့ကလည်း ထိုစာအုပ်များ တွင် ပါဝင်သောဇာတ်လမ်းများကို အဟုတ်မှတ်ကာ ကိုးကားကြပါသေး သည်။

သို့ရာတွင် ဤသို့လည်း ကြံဆနိုင်ပါသေး၏။

စကားပြောကောင်းသော ချီပါသား၊ ပခန်းသားနှင့်တွေ့သော လူ တစ်ယောက်သည် ရေပက်မဝင်အောင် အပြောခံရသဖြင့် ချီပါသား၊ ပခန်းသားကို သိက္ခာချခြင်းပေလော၊ သို့မဟုတ် ရယ်ရွှင်စရာ ပုံတိုပတ်စ သဘော ပြောသည်ကို မှတ်တမ်းတင်ထားရာမှ လိုရာဆွဲပြီး သားပုပ် လေလွင့် ပြောခြင်းပေလော။

ယခုဖော်ပြမည့် ချီပါသား၊ ပခန်းသားမှာ စကားပြောကောင်းခြင်း၊ နိုင်အောင်ပြောတတ်ခြင်းကိုသာ ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထို့ပြင် မည်သည့် အရပ်မှ ပခန်း၊ မည်သည့်ဒေသမှ ချီပါဟူ၍လည်း မဖော်ပြပါ။ မဖော် ပြသည်ကို မဖော်ပြသည့်အလျောက် စကားကိုသာ အာရုံထားမှတ်သား ရွှင်မြူးကြပါကုန်။

ဆန်အိတ်နှင့် အိမ်မြှောင်

သူက ပခန်းသား၏သူငယ်ချင်း။ သူ့သူငယ်ချင်း ပခန်းသား စကားပြောလျှင် သူ အူနှိပ်ပြီး ပြေးရစမြဲ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် လူချင်း တွေ့တော့လည်း လူမှုရေးအရ မမေးဘဲ မနေနိုင်။

“ခင်ဗျားညီ မြို့သူနဲ့ရပြီး တစ်လောက ဆွေပြုမျိုးပြု ခေါ်လာဆိုဗျ”

“ဟုတ်ပါဗျား”

“မြို့သူဆိုတော့ လှမှာပဲနော်”

“လှမလှတော့ မသိဘူးကွာ၊ ဝတာတော့ သတိထားမိတယ်၊ ဘယ်လောက်တောင် ဝသလဲဆိုရင် ငါ့ညီနဲ့ ငါ့ခယ်မ ယှဉ်ပြီးရပ်နေပုံက တော့ သုံးတင်းဆန်အိတ်ဘေးမှာ အိမ်မြှောင်ကပ်နေသလား မှတ်ရတယ် ဟေ့”

မီးဘေးရှောင် မလောင်ခင်တား

မအေးလောက် ပစ်စလက်ခတ်နေတတ်သူကို ခံစပ်တော့ရွာသူ၊ ရွာသားများ မတွေ့ဖူးကြပါ။ မအေးထက် ညစ်ပတ်သူပင် မအေးလောက် မညစ်ပတ်ဟု ဆိုရလောက်ပါပေသည်။

မအေး၏ခေါင်းမှာ အမြဲတမ်း ရှုပ်နေသည်။ ပေပွနေသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အမှိုက်တွေပင် တင်နေတတ်သေး၏။

“စားစရာ ရှာမနေပါနဲ့ဟယ်၊ နင့်ခေါင်းထဲ လာလာပြီး ဥတဲ့ ကျီးကန်းဥတွေပဲ ကြော်စားပါတော့”

လှောင်သူက လှောင်၏။

“ဟဲ့ ... ဟဲ့ ... ကောက်ရိုးပုံကြီး ပြိုကျနေပါကလား၊ အယ် ဟုတ်ပေါင်၊ မအေးရဲ့ ခေါင်းပေါ်က ဆံပင်တွေပါကလား”

သရော်သူက သရော်၏။ မအေးကား မတုန်လှုပ်ချေ။

တစ်နေ့တွင် တစ်ရွာလုံး သန့်ရှင်းရေးလုပ်ကြရသည်။ လမ်းများကို စုပေါင်းသန့်ရှင်းချိန်တွင် အိမ်ရှင်မများကလည်း ခြံဝင်းတွင်းရော အိမ်ပေါ်မှာပါ သန့်ရှင်းရေးလုပ်ကြရ၏။ အိမ်တွင်းအိမ်ပြင် သန့်ရှင်းရေးလုပ်ရာတွင် မအေးလည်း ပါဝင်၏။ သူ့အိမ်မှာ ပင့်ကူမြွေးမရှိ၊ ကျပ်ခိုးမရှိ သန့်ရှင်းနေ၏။ ခြံထဲတွင်လည်း သစ်ရွက်တစ်ရွက်၊ နွားချေးတစ်ချပ်မရှိ။

သို့ရာတွင် မအေး၏ခေါင်းမှာကား မအေး၏ဦးခေါင်းသာ ဖြစ်နေ မြဲဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် လူငယ်တစ်ယောက်က မအေး၏ ဦးခေါင်းကို ကြည့်ကာ -

“တစ်ရွာလုံး သန့်ရှင်းရေး ဘယ်လောက်ပဲလုပ်လုပ် အမြဲသတိထားနေရမှာပဲဗျာ၊ စိတ်မချရဘူး” ဟုပြော၏။

“ဟဲ့ ဘာဖြစ်လို့လဲကွဲ့”

“ဒေါ်အေးရဲ့ခေါင်းက မီးရေးထင်းရေး စိုးရိမ်ရတယ်၊ မီးသတိပြုလို့ ဆိုင်းဘုတ်ဆွဲထားမှတော်မယ်”

ငါးစာချဉ်ချဉ်ကလေး

ပခန်းသားအချို့ပါဝင်သော လူတစ်စု ငါးမျှားနေကြသည်။ မျှားသောနေရာမှာ ရေအိုင်ကြီးတစ်ခု၏အစပ် မန်ကျည်းပင်ရိပ်တွင် ဖြစ်ပေသည်။

အချို့သည် အိမ်အပြန်တွင် ယူဆောင်သွားရန် မန်ကျည်းသီးများ ခူးဆွတ်ပြီး ဘေး၌ပုံထားသည်။ အချို့ကား ထိုမန်ကျည်းသီးအစိမ်းကိုပင် မြိန်ရှက်စွာ စားနေကြလေသည်။

ငါးမျှားနေသော လူ ၁၀ ယောက်အနက် ဆံပင်တိုတို၊ အသားမည်းမည်း၊ မျက်နှာတွင် ဝက်ခြံပုန်းတွေရှိသောလူက ငါးအရများ၏။ သူလည်း အခြားသူများလိုပင် အမှော်တွေဖယ်ထားသော ရေပြင်ကွက်

တွင် များခြင်းဖြစ်၏။ သို့ပေမဲ့ အခြားလူ ကိုးယောက်၊ ကိုးကောင် စုစုပေါင်းရချိန်တွင် သူက တစ်ယောက်တည်းနှင့် သုံးကောင်ရနေသည်။ သူက သုံးဆ ပိုရသည်။

တဖြည်းဖြည်း မိုးချုပ်လာပြီ။

ဝက်ခြံပုန်းနှင့်လူ တောက်ခေါက်သည်။ သူ့ဘေးတွင် တုတ်ဖြင့် သီထားသော ငါးတွဲကြီးမှာ လေးငါးပိဿာခန့်ရှိမည်။ သို့အတွက် ပခန်း သားတစ်ယောက်က ငဲ့စောင်းကြည့်ပြီး မေး၏။

“ဒါလောက် ငါးတွေရတာ၊ ဘယ်သူ့ကို မကျေနပ်ရပြန်တာလဲ”

“မျှားလို့ကောင်းတုန်းမှာ ငါးစာကုန်သွားလို့ပါဗျာ”

“ဒီလိုလား လွယ်ပါတယ်ဗျာ၊ မန်ကျည်းသီးတွေ ပေါသားပဲ၊ မန်ကျည်းသီးနဲ့ မျှားပေါ့ဗျ”

ဝက်ခြံပုန်း မနှစ်မြို့စွာ ကြည့်သည်။

“မန်ကျည်းသီးနဲ့ ငါးမျှားရတယ်လို့ ခင်ဗျားကို ဘယ်သူပြော သလဲ၊ မန်ကျည်းသီးကို ငါးက ဟပ်မတဲ့လား”

သို့ပေမဲ့ ပခန်းသားက လေအေးကလေးဖြင့် ဖြေလိုက်ပုံမှာ -

“ခံတွင်းပျက်နေတဲ့ငါး မရှိဘူး ဘယ်သူပြောနိုင်မလဲ၊ ရှိရင် လာဟပ်မှာပေါ့ဗျာ” ဟူ၍ဖြစ်ပေ၏။

ပေါ့သည်ဆိုသောကြောင့်

အိမ်တစ်အိမ်သို့ ဧည့်သည်များရောက်လာကြသည်။ အိမ်ရှင်သည် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုအရ ကွမ်း၊ ဆေး၊ လက်ဖက်ဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံ သည်။

ဧည့်သည်များသည် လက်ဖက်ရည် အဖန်သောက်ပြီး အမောဖြေ သူကဖြေ၊ ကွမ်းကြိုက်သူက ကွမ်းယာပြီး စားသူစား၊ လက်ဖက်မြို့သူက

မြို့ကြလေသည်။ ဆေးလိပ်ကြိုက်သူများကလည်း ဆေးလိပ်ပြာခံခွက်ထဲမှ ဆေးလိပ်တွေကို တစ်ယောက်တစ်လိပ်စီယူပြီး မီးညှိသောက်ကြ၏။

ဆေးလိပ်သောက်သူများထဲမှ တစ်ယောက်သောဧည့်သည်သည် ဆေးလိပ်ကိုဖွာလိုက်၊ ပါးစပ်မှဖြုတ်ပြီး ငုံ့ကြည့်လိုက် လုပ်နေသဖြင့် အဖော်တစ်ယောက်က မေး၏။

“ဘာဖြစ်လို့လဲ၊ ညော်လို့လား”

ဆေးလိပ်ထဲတွင် ဆေးရိုးနှင့်ဆေးရွက် မဟုတ်သောအရာ ပါဝင်နေလျှင် ရှိုက်ဖွာ၍မကောင်းပါ။ ကလေးတွေ ကစားရာမှ မန်ကျည်းစေ့၊ ဩဇာစေ့ စသည်များ ရောနှောပါဝင်တတ်၏။ အဆိုးဆုံးမှာမူ ငရုတ်စေ့၊ ငရုတ်သီးဖတ် ရောနှောလျက် ပါဝင်နေခြင်းပေတည်း။

“မညော်ပါဘူးဗျာ၊ ပေါ့လိုက်ပုံကတော့ဗျာ လွှစာမှုန့်တွေနဲ့ လိပ်ထားသလား မှတ်ရ”

ထိုအခါ အခန်းဝသို့ အိမ်ရှင်မ ရောက်လာ၏။

“ပေါ့တယ် ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါ့ဗျာ”

“ပေါ့နေရင် ခတ်စရာဆားမရှိဘူး၊ ငံပြာရည်တော့ရှိတယ် ခတ်မလား”

မရယ်မပြုံးဘဲ မေးလိုက်ပေမဲ့ ဧည့်သည်များမှာ အိမ်ရှင်မအား ပခန်းသူဟု သိသောကြောင့် ဟားတိုက်ရယ်မောမိကြလေ၏။

အမည်တစ်ခု ရွာနှစ်ရွာ

ချီပါရွာသည် တောင်ရွာနှင့် မြောက်ရွာဟူ၍ ရွာနှစ်ရွာရှိ၏။ အကျိုးပေးပေပဲလား၊ သမဏေန သမဏောဟူသော ဆိုရိုးစကားအရ ဖြစ်သလားပဲမသိပါ။ မြောက်ရွာမှာ လယ်သမားအများစု နေထိုင်ကြပြီး

အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများလည်း နည်းပါးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွဲနွားနှင့် အလုပ်နှင့် ချာလည်လိုက်နေရသည့်အတွက် သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုအရာတွင် တောင်ရွာကို မမီဟု ဆိုကြ၏။

တောင်ရွာမှာမူ မြောက်ရွာနှင့်ယှဉ်ပါက စာတတ်ပေတတ် ပေါများ သည်ဆိုပေ၏။ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းများလည်း ပို၍ရှိကာ သန့်ရှင်းမှု၊ သပ်ရပ်မှုလည်း သာလွန်သည်ဟု ဆိုကြပေ၏။

သို့ကြောင့် ထိုအရပ်သို့ ရောက်ဖူးပေါက်ဖူးခြင်း မရှိသော အခြား အရပ်သားများနှင့် ချီပါသားတစ်ယောက် စကားစမြည် ပြောကြသော အခါ ချီပါရွာဟူသည် အဘယ်မှာနည်း၊ အဘယ်ကဲ့သို့ နေသနည်း စသည်ဖြင့် မေးမြန်းကြ၏။ ချီပါသားသည် အတန်အသင့် တည်နေရာ ကို ဖော်ပြပြီးနောက် အောက်ပါအတိုင်း မှတ်ချက်ချလိုက်လေ၏။

“ချီပါ ချီပါနဲ့ တစ်နာမည်တည်း ရှိပေမဲ့ နှစ်ရွာဗျ၊ နှစ်ရွာဖြစ်သလို အနေအထိုင် ခြားနားပုံကတော့ဗျာ အိမ်သာနဲ့ ဧည့်ခန်းလောက်ကို ကွဲပြား ပါတယ်ဗျာ”

အကြံကောင်းလည်း ပေးတတ်သည်

စာနယ်ဇင်းတစ်ခုတွင် ဖတ်ဖူးသော ချီပါသားအကြောင်းဖြစ်ပါ သည်။

စိုက်ပျိုးရေးအကြောင်း တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ဆွေးနွေးပြောဆို နေကြသော စကားဝိုင်းတစ်ခုတွင် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုစကားဝိုင်းတွင် ထူး ခြားစွာ သီးနှံဖြစ်ထွန်းသော ဥယျာဉ်သမားတစ်ယောက်အား စကားပြော ဖော်၊ ပြောဖက်များက ဝိုင်းဝန်းချီးကျူးနေကြသည်။ ဒါလောက်ကြီးသည့် အသီးကို မမြင်စဖူးကြောင်း၊ မတွေ့စဖူးပါကြောင်း စသည်ပေါ့။

ထိုအခါတွင် ကွမ်းတဖတ်ဖတ်ဝါးနေသော ဥယျာဉ်သမားကြီးက

ဘာမျှအရေးမကြီးလေဟန် ဖြေကြား၏။

“အဲဒီအပင်သန်တာ၊ အလုံးတွေ အဆမတန်ကြီးတာလည်း မပြောနဲ့လေ၊ ဘယ်မှာပေါက်သလဲ မေးဦးမှပေါ့”

“အင်း ... ပြောပါဦး”

“နွားချေးပုံပေါ်မှာ ပေါက်နေတာကွ”

ထိုအချိန်အခါက တောင်သူလယ်သမားနှင့် ဥယျာဉ်သမားများမှာ သိပ္ပံနည်းကျ စိုက်ပျိုးရေးပညာကို ကြားတောင်မှ ကြားဖူးကြပုံမပေါ်ပါ။ ထို့ကြောင့် နွားချေးမြေဆွေးကိုသာ မြေဩဇာထက်သန်စေသော အရာအဖြစ် သိကြဟန်တူပါသည်။ သို့ဖြင့် စကားဝိုင်းမှ တစ်ယောက်က -

“ဟုတ်တာပေါ့၊ နွားချေးထည့်တဲ့ လယ်မှာတောင် နွားချေးပုံထားမိတဲ့နေရာက နွားချေးဖြန့်တဲ့ နေရာထက် အပင်ကောင်းတယ်”

“ဟုတ်တယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ နွားချေးပါလို့ကတော့ ကောင်းပြီသာမှတ်”

ထိုအခါ ချီပါသားက ဝင်မေး၏။

“နွားချေးပါရင် အပင်ကောင်းတာပေါ့နော်”

“ဒါပေါ့ဗျ”

“နွားချေးထဲမှာ စိုက်ရင် ဘာပင်ပဲဖြစ်ဖြစ် သန်သလား”

“သန်တာပေါ့”

“ဒီလိုဆိုရင်လည်းဗျာ မြေကြီးတွေကို ဘာပြုလို့အပင်ပန်းခံပြီး ထွန်ယက်နေဦးမှာလဲဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့စိုက်ချင်တဲ့ ပဲပင်တွေ၊ စပါးပင်တွေ၊ ဝါပင်တွေ၊ နှမ်းပင်တွေကို နွားရဲ့ ဖင်ထဲမှာ စိုက်လိုက်ရင် ပြီးတာပဲဗျာ”

ရယ်စရာတော့ ရယ်စရာပါပဲ။ သို့တစေ မည်သူမျှ မရယ်နိုင်ဘဲ ပါးစပ်ဟလျက် ငေးကြည့်နေကြလေ၏။

အကောင်ရည်နှင့် အကောင်ပိုင်း

“ဝက်လက်ကို လမ်းကြုံရင် လိုက်ပါရစေဘုရား”

လှည်းဘီးအိသံ တစ်စီဖြင့် လှည်းလမ်းအတိုင်း မောင်းလာသော နွားလှည်းပေါ်မှ ဘုန်းတော်ကြီးအား လှည်းလမ်းဘေးမှ ဒါယကာ တစ်ယောက်က လက်အုပ်ချီ၍ တောင်းပန်သည်။

“အေး ... လှည်းလည်း ချောင်သားပဲ၊ တက် ...တက်”

ဘုန်းတော်ကြီး၏ မိန့်တော်မူသံ မဆုံးမီပင် ခရီးသွားဒါယကာ ချီပါသားက လှည်းနောက်မြီးတွင် ထိုင်မိလေပြီ။ ဘုန်းတော်ကြီးသည် ဒါယကာအား နေရပ်ဒေသသွားမည့်နေရာနှင့် ကိစ္စဝိစ္စများ မေးမြန်းတော် မူသည်။

သို့စဉ်တွင် လှည်းသမားက အလန့်တကြားအော်သည်။

“ဟာ ... နည်းတဲ့ဖွတ်ကြီး မဟုတ်ဘူး”

ဘုန်းတော်ကြီးနှင့် ခရီးသည်လည်း လှည်းသမားညွှန်ပြသည့် ဘက်သို့ ပြိုင်တူလှမ်းကြည့်ကြရာ အတော်ကြီးမားသည့် ဖွတ်ကြီးတစ် ကောင်ကို မြင်ကြရ၏။ ဖွတ်သည် လှည်းရှေ့မှ ကန့်လန့်ဖြတ် ပြေးပြီး နောက် တောစပ်အရောက်တွင် ရပ်တန့်ပြီး ငြိမ်သက်စွာ ငေးမောနေလေ ၏။

“အခုလိုဖြစ်နေတုန်းမှာ လူက ‘မေ့မေ့ မေ့မေ့’ လို့အော်ပြီး သူ့ အနားကပ်သွားရင် ဖွတ်ဟာမေ့နေသတဲ့ဘုရား၊ အဲ ... လက်တစ်ကမ်း လည်း ရောက်ရော လူက ရိုက်ယူတာပေါ့ဘုရား”

လှည်းသမား၏ စကားကိုကြားရသဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးက ပြုံး တော်မူကာ -

“ဟဲ့ ဒီလိုဆိုရင်လည်း ဘာပြုလို့ အပင်ပန်းခံပြီး ရိုက်ပုတ်နေဦးမှာ လဲ၊ မေ့ပြီးအိမ်ကိုလိုက်ခဲ့၊ မေ့ပြီး အိမ်ကိုလိုက်ခဲ့လို့ ခေါ်ရင် ပိုပြီးမကောင်း

ဘူးလား၊ အိမ်ရောက်တဲ့အခါကျတော့မှ မေ့ပြီး ကြက်သွန်လှီးဟဲ့၊ မေ့ပြီး ငရုတ်သီးထောင်းဟဲ့လို့ ပြောရင် သာပြီး အဆင်ပြေစရာ ရှိတာပေါ့”

ဟူ၍ ထင်မြင်ချက်ပေးသည်။ ချီပါသားမှာ အထူးသဘောကျ လျက် လက်ခုပ်လက်ဝါးတီး၍ ရယ်မော၏။ ရယ်မောခြင်းမှာ ကတ်ဖဲ့ ပြောခြင်းကို နှစ်သက်၍ ဖြစ်၏။

ထိုလမ်းမှာ တောလမ်းဖြစ်သဖြင့် ဖွတ်အလွန်ပေါ၏။ များမကြာမီ ဖွတ်ကြီးတစ်ကောင်သည် လမ်းကိုဖြတ်ပြေးပြီး ငေးနေပြန်၏။

ဤသည်ကို မြင်သော ဘုန်းတော်ကြီးက -

“အင်း ... တွင်းအောင်းသတ္တဝါများဟာ တယ်လည်းကျောရိုး ရှည်ပါကလား”

ရေရွတ်တော်မူ၏။ ရေရွတ်ရာတွင် မြွေ၊ ဖွတ်၊ ပုတတ်၊ ကင်းလိပ် ချောတို့ကိုသာ သတိထားမိပြီး ရေရွတ်ခြင်း ဖြစ်၏။ ချီပါသားကမူ မြေအောင်းပင့်ကူ၊ မြေခွေး၊ ပုရွက်ဆိတ်၊ ဖား၊ ပုစွန်လုံးတို့လည်း တွင်း အောင်း သတ္တဝါများဖြစ်ကြောင်း သတိထားမိသည့်အတွက် -

“တွင်းအောင်းသတ္တဝါတိုင်းသာ ကျောရိုးရှည်တယ်ဆိုရင် ပုစွန် လုံးရဲ့ ကျောကုန်းကို မီးရထားလမ်း လုပ်ဖို့ပဲ ရှိတော့တာပေါ့ ဘုရား”

အမှားကိုလည်း ထောက်ပြ၊ ထော်လော်ကန့်လန့်လည်း ပြောလေ ရာ လှည်းသမား၏လက်ထဲမှ နှင်တံကို ဆွဲယူပြီး ရိုက်လေ၏။

“တော်တော်လာတဲ့ အကောင်ပါကလား၊ ကဲ ... ဝှ(ခွ) ပြောဦးကွာ၊ ဝှပြောဦးကွာ၊ ပြောဦး၊ ပြောဦး”

ချီပါသားမှာ လက်ကားရား၊ ခြေကားရားဖြစ်လျက် ရိုက်ချက်ကို တိမ်းဖယ်ကာကွယ်ရင်း အော်ဟစ်၏။

“ရတနာနှစ်ပါး ကယ်တော်မူပါဘုရား၊ ရတနာနှစ်ပါး ကယ်တော်မူပါဘုရား”

လှည်းသမားမှာ ခွက်ထိုးခွက်လန် ရယ်လေ၏။ ရယ်ရင်းက -
“ခင်ဗျား အရိုက်ခံရတာနည်းတောင် နည်းသေးတယ်၊ ရတနာသုံးပါးရယ်လို့ရှိတာကို ခင်ဗျားလက်ထက်ကျမှ ရတနာနှစ်ပါးလို့” ဟုပြော၏။

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ခင်ဗျားပြောသလို ရတနာသုံးပါးပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တတိယရတနာတစ်ပါးက လက်ငင်းရိုက်နေတာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး တ၊လို့ ဖြစ်မလဲဗျ”

ချီပါသား၏ ဖြေရှင်းသံကို ကြားရသောအခါ ဘုန်းတော်ကြီးမှာ လက်လျှော့ပြီး ရယ်မောနေရလေ၏။

ခွေးကောင်းပုံငိုကာ

စကားတောင်စား၊ ပခန်းသား ငလက်တိုနှင့် ချီပါသား ငညိုတို့သည် ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းများ ဖြစ်ကြပေသည်။

တစ်နေ့တွင် ဆရာတော်သည် နှုတ်စအာစ ရှိသော ထိုတပည့်သုံးယောက်အား ရှေ့သို့ခေါ်သည်။ ဓားကောင်းမည်သည် သွေးလေထက်လေ ဖြစ်သည်။ အာစလျှာစရှိသော တပည့်များကိုလည်း ပိုပြီး အရည်အသွေး တက်လာစေရန် ဤသို့အမိန့်တော် ရှိ၏။

“နင်တို့သုံးယောက် စကားတတ်၊ စကားကတ် တော်တယ်လို့ ငါကြားတယ်၊ ငါ့ရှေ့မှာ စကားပြိုင်ကြစမ်း”

ဤကဲ့သို့သော အခါအခွင့်ကို စောင့်စားနေခဲ့သော စကားတောင်စားက ချက်ချင်းစတင်ပြီး ပြော၏။

“သူငယ်ချင်းတို့ ခွေးကောင်းကောင်း မြင်ဖူးကလား”

“မင်းမြင်ဖူးတဲ့ခွေးက ဘယ်လောက်ကောင်းလို့လဲ၊ ပြောစမ်းပါဦး”
ငလက်တို့နှင့် ငညိုက စကားတုံ့ပြန်ကာ စကားတောင်းကြ၏။

“တခြားခွေး ဟုတ်ပါရိုးလား။ ငါ့ခွေးပေါ့။ တစ်နေ့မှာ တောလည်
မယ်ဆိုပြီး ခွေးကိုတောထဲခေါ်သွားတာ တောစပ်အရောက်မှာ ယုန်တစ်
ကောင်ကို လှစ်ခနဲမြင်လိုက်တယ်။ ငါ့ခွေးလည်း ယုန်နောက်ကို ဝုန်းခနဲ
ပြေးလိုက်သွားတယ်။ အဲ... ချက်ချင်းပဲ တောအုပ်ထဲက ပြန်ထွက်လာ
တယ်။ ဒါပေမဲ့ တောထဲပြေးဝင်တုန်းက ယုန်တစ်ကောင်ရဲ့နောက်ကို
လိုက်တာ ဖြစ်ပေမဲ့ အခုတော့ ပါးစပ်ထဲမှာ ခဲထားတာက ယုန်သုံးကောင်
ဖြစ်နေပါကလား”

“မင့်ခွေးက ခွေးမ ထင်ပါရဲ့ကွာ” ဟု ငညိုက ထင်မြင်ချက်ပေးရာ
ငလက်တို့က “ဟုတ်မယ် မထင်ပါဘူးကွာ၊ နို့ မခွဲသေးတဲ့ ခွေးကလေး
ဖြစ်မှာပါ” ဟု ဆိုလိုက်သည့်အတွက် စကားတောင်စားမှာ မခံချိမခံသာ
ဖြစ်သွားလေ၏။

ခွေးဆိုမှခွေး တကယ့်ခွေး

“မင်းတို့က ကြီးကျယ်လို့၊ မင်းတို့ကကော ဘယ်လောက်ကောင်း
တဲ့ခွေးကို မြင်ဖူးလို့လဲ”

စကားတောင်စားသည် ငရုတ်သီးမစားဘဲနှင့် တရှူးရှူးတရှားရှား
ဖြစ်နေ၏။ ငညိုက ပြုံးပြုံးကလေးဖြင့် တုံ့ပြန်၏။

“မြင်ဖူးတာပေါ့ကွာ၊ တောကောင်းတဲ့ခွေးနဲ့ တောသားဆိုတာ
ခွဲမရဘူး”

“ဒါဖြင့် ပြောလဟဲ့”

ဆရာဘုန်းတော်ကြီးက ဝင်ထောက်သဖြင့် ငညိုက သူ တွေ့ဖူး
သော ခွေးအကြောင်းကို ပြောပြ၏။

ငညိသည် တောလည်သွားရန်အတွက် ခွေးများကို လေချွန်ပြီး ခေါ်၏။ ခွေးတွေတစ်ကောင်မျှ ပေါ်မလာချေ။ သေကုန်ကြပြီလား၊ အလှူအိမ်တစ်ခုသို့ပင် ရောက်နေကြသလား မသိပေ။ သို့ဖြင့် လေးကို ဆွဲပြီး ရွာပြင်သို့ထွက်လာရာ ရွာတံခါးဝတွင် အိပ်နေသော ခွေးဝဲစားမ တစ်ကောင်ကို လက်ဖျစ်တီးပြီး အသံပေးကြည့်၏။

ခွေးဝဲစားမသည် ယိုင်ထိုးယိုင်ထိုးဖြင့် ထလာသည်။ ထလာသော် လည်း ခြေတစ်ဖက်ကို ကွေးထား၏။ ကွေးထားခြင်းမှာ မထောက်နိုင် အောင် နာနေ၍ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ငညိမှာ ခွေးကျိုးခွေးကောင်း ရွေးမနေနိုင်ပေ။ သားကောင်နောက်သို့ လိုက်လံဖမ်းဆီးရန် မစွမ်းလျှင် ရှိစေတော့၊ အနံ့ခံပေးနိုင်လျှင် တော်ပေပြီ။

မကြာမီ အင်တိုင်းတောစပ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ကုပ်ချောင်း ချောင်း လိုက်ပါလာခဲ့သော ခွေးဝဲစားမှာလည်း တောနဲ့ရသဖြင့် မြူးလာ သည်။ ငညိနှင့်ခွေးဝဲစားမတို့ လျှောက်လာစဉ် သူတို့ရှေ့မှ ဖွတ်တစ် ကောင်ဖြတ်ပြေးသည်။ တစ်တောင်ခန့်ရှိသော ဖွတ်ကြီးဖြစ်သည်။ တောထဲဝင်ပြေးသည်။

ခြေတစ်ဖက်ကျိုးနေသော ခွေးဝဲစားမသည် ဖွတ်ကိုမြင်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ဟောင်ဟိန်းလျက် ဖွတ်နောက်သို့ တစ်ဟုန်ထိုး ပြေးလိုက်လေသည်။ ငညိလည်း ခွေးနောက်က အတင်းပြေးလိုက်သည်။ ငညိလိုက်သော်လည်း မကြာမီပင် ခွေးဝဲစားမကို မျက်ခြည်ပြတ်သွား လေ၏။

ငညိမှာ ဗျာများရချေပြီ။ ခွေးဝဲစားမကို ဖွတ်ကအမြီးဖြင့် ရိုက်သတ် မည်လား၊ တွင်းထဲကျပြီး သေပြီလား၊ ၎င်းစူး၍ ခွေးကင်ဖြစ်မည်လား။ အမျိုးမျိုးတွေးကာ စိုးရိမ်တကြီး လျှောက်ပြေးနေစဉ် ခွေးဟောင်သံကြား ရ၏။

လေးကို အသင့်ပြင်လျက် ငညိုပြေးသွားမိသည်။ အနည်းငယ် မြိုင်ဆန်သောတောစပ်တွင် ခွေးဝဲစားကို လှမ်းမြင် ရ၏။ ခွေးဝဲစားသည် မြေပေါ်ဝပ်လျက် မပီမသ ဟောင်နေခြင်းဖြစ်၏။ ငညို ချဉ်းကပ်သွား သောအခါ ခွေးဝဲစားသည် ဖွတ်ကို ကိုက်ထားပြီး ဟောင်နေသည်ကို တွေ့ရ၏။

ဖွတ်ကို ခွေးပါးစပ်မှ ယူလိုက်သောအခါ ခွေးဝဲစားက မထသေး ပေ။ ထို့ကြောင့် ကုပ်မှဆွဲမပြီး ဖယ်ကြည့်သောအခါ ဖွတ်နှစ်ကောင်သည် ရှေ့ခြေနှစ်ချောင်းအောက်တွင်ရောက်နေပြီး နောက်ခြေနှစ်ချောင်းအောက် တွင်လည်း ဖွတ်နှစ်ကောင်ကို တွေ့ရပြန်လေ၏။ ငညိုမှာ ခြေတစ်ဖက် ကျိုးနေသော ခွေးဝဲစားနှင့် တောလည်သော်လည်း တစ်ခဏအတွင်း ဖွတ်ငါးကောင်ကို ထမ်းလျက် အိမ်သို့ပြန်ခဲ့လေ၏။

အာဂအာဂါ ခွေး

“ကျိုးနေပေလို့ပေါ့ ငညိုရာ၊ မင်းခွေးက မကျိုးများမကျိုးရင်တော့ ၁၀ ကောင်ကို တစ်ချိန်တည်း ဖမ်းမလား မသိဘူးဟ”

ဆရာတော်က ပြုံးပြုံးကြီး မိန့်တော်မူအပြီး၌ ငလက်တိုဘက် သို့ လှည့်၍ “ဟဲ့ ... နင်ကော ခွေးကောင်းကောင်း တွေ့ဖူးလား” ဟု မေးတော်မူ၏။

“တွေ့ဖူးပါသ ဘုရား”

“တွေ့ဖူးရင် ပြောစမ်းလဟဲ့”

“တင်ပျံ့ဘုရား၊ လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးနှစ်လောက်က” အစချီကာ ငလက် တိုပြောပြသော ခွေးကောင်းအကြောင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်းဟူလို။

ငလက်တို တောလိုက်သွားရန် ရေဘူးကိုလွယ်၊ ဓားအိမ်ကို ပခုံးမှာ ချိတ်ပြီး လေးကိုကိုင်သည်နှင့် တစ်ချိန်တည်းပင် ခွေးများဝိုင်းအုံလာကြ

၏။ အိမ်မှာမွေးထားသော ခွေးတွေဖြစ်သည်။ တောလည်ရမည် သိသည့် အတွက် မြူးထူးနေကြသည်။

သို့နှင့် ငလက်တို့ အိမ်မှထွက်လာသည်။ ခွေးများသည် အူလျက်၊ ဟိန်းလျက်၊ သူဝန်းကျင်မှ ဝန်းရံလျက် ပါလာကြရာ ရွာလယ်အရောက် တွင် ကြောင်တစ်ကောင်ကို မြင်သည်။ ဝိုင်းပြီး လိုက်ကြသည်။ အတန် ကြာသည်အထိ ခွေးတွေပြန်မလာကြ။ ငလက်တို့ လေချွန်ပြီး ခေါ်သည်။ မည်သည့်ခွေးမျှ ပြန်မလာပါ။

ကြောင်သည် မည်သည့်အရပ်မှ လာသော ကြောင်ပေနည်း။

ကြောင်ကို မမိပါလျှင် ခွေးတွေပြန်လာဖို့ ကောင်းသည်။ ယခု ပြန်မလာကြသဖြင့် တစ်အိမ်အိမ်မှခွေးကို ငှားသွားရန် စိတ်ကူးသည်။ အနီးအနားတွင် ခွေးတစ်ကောင်၊ ခွေးတစ်မြီးမှ မမြင်ရချေ။

ငလက်တို့ စိတ်ညစ်ညစ်နှင့် ထွက်လာရာ ရွာတံခါးဝ အမှိုက်ပုံထဲ တွင် ခွေးတစ်ကောင်ကို တွေ့သည်။ ခွေးသည် စန့်စန့်ကြီး အိပ်နေ၏။ ခွေးသေကောင်ကို လူအများက ပစ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ကြံရာမရတော့သော ငလက်တို့မှာ ခွေးသေကောင်ကို ကြိုးတပ်ပြီး တရွတ်တိုက် ဆွဲခေါ်ရတော့သည်။

“ဟဲ့ ငလက်တို့၊ ခွေးသေကောင်နဲ့ ဘာလုပ်မှာလဲဟဲ့”

ဆရာတော်က ကြားဖောက်ပြီး မေး၏။

“တောလည်ဖို့ပါ ဘုရား”

“သယ် ... မဟုတ်တရုတ်တွေ၊ ပြင်ပြောစမ်းလဟဲ့”

သို့အတွက် ငလက်တို့က ဆက်ပြော၏။

ခွေးသေကောင်ကို ကြိုးတပ်ပြီး ဆွဲလာရာ ခြေလှမ်းလေးငါးလှမ်း လှမ်းအပြီးတွင် ကြိုးပြတ်သွားတော့သည်။ ထိုအခိုက်တွင် အဝေရာပင် အောက်မှ ခွေးတစ်ကောင်၏ ညည်းသံကြားရ၏။ ငလက်တို့ သွားကြည့်

သည်။ တစ်လသားအရွယ် ခွေးကလေးသုံးကောင်။

သို့သော် နှစ်ကောင်မှာ သေနေပြီ။ တစ်ကောင်သာကျန်တော့၏။ မိခင်ခွေးမကြီး ပြန်မလာသောကြောင့် နို့ပြတ်ပြီး သေကုန်ကြဟန်တူ၏။ နောက်ဆုံးကျန်ရှိနေသော အကောင်မှာလည်း ဆာလောင်၍ အော်ခြင်း မဟုတ်၊ ဝေဒနာခံစားပြီး ညည်းတွားနေခြင်းသာ ဖြစ်၏။

ငလက်တိုသည် ခွေးကလေးကို ရေတိုက်၏။ ပါလာသော ထန်းလျက်ကို သူမစားဘဲ ခွေးကလေးအား ဖဲ့ရွဲ့ကျွေးသည်။ ခွေးကလေး အမြီးတနှုတ်နှုတ် လှုပ်ပြတော့မှ အသာပွေ့ပြီး ခရီးဆက်ခဲ့၏။

ခွေးကလေးသည် တစ်လျှောက်လုံးငြိမ်ပြီးလိုက်လာခဲ့ရာမှ တောနံ့၊ တောင်နံ့အရတွင် လှုပ်ရှားရုန်းကန်ပြီး ခုန်ဆင်း၏။ ခွေးကလေး ခုန်ဆင်း ချိန်တွင် တောအုပ်အလယ်သို့ ဆင်တစ်ကောင် ရောက်လာ၏။ ခွေးကလေးသည် တအားဟောင်ပြီး ပြေးသွားကာ ဆင်ကြီး၏ဦးကင်းကို ခုန်အုပ် ...

“တန် ... တန်၊ နင်ပေါက်တတ်ကရတွေ ပြောနေတာ”

ဆရာတော်က ကြားဖောက်ပြီး မိန့်တော်မူသဖြင့် “အရှင်ဘုရားပဲ ခွေးကောင်းအကြောင်းပြောရမယ် အမိန့်ရှိပြီးတော့” ဟု အတွန့်တက်၏။

“ဟဲ့ ... နင့်ဟာက လွန်လွန်မင်းမင်းပဲ၊ တစ်လသားခွေးကလေးက ဆင်ကြီးကို ခုန်အုပ်ရတယ်လို့၊ တစ်ထစ်လျှော့ဦးဟဲ့”

“မှန်လှပါဘုရား”

သို့ဖြင့် ငလက်တိုသည် ဤသို့ ပြင်ဆင်ပြောလေ၏။

ခွေးငယ်သည် တောလိုက်ခွေး ဗီပေါသောကြောင့် တောအုပ်၏ အသွေးအဆင်ကို မြင်ရသောအခါ မြူးရွှင်လာ၏။ သစ်ရွက်စိမ်းနဲ့၊ သစ်ရွက်ခြောက်နဲ့၊ လောင်သင်းနဲ့များကို ရှူရလျှင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဖြစ်ကာ ငလက်တို၏လက်ထဲမှ ခုန်ဆင်းသည်။

ခွေးကလေးခုန်ဆင်းချိန်တွင် ချေပေါက်ကလေးတစ်ကောင်သည် တောအုပ်ထဲမှ ခုန်ပေါက်ပြီး ထွက်လာ၏။ ခွေးကလေးသည် ချေပေါက်ကလေး၏နောက်သို့ အတင်းပြေးလိုက်ရာ ငလက်တို၏မြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားလေ၏။

ငလက်တိုလည်း လေချွန်ကာ အသံပေးလျက် တောကောင်လမ်းအတိုင်း လိုက်လာခဲ့သည်။ အတန်ကြာသည့်တိုင်အောင် ခွေးငယ်၏အသံကို မကြားရချေ။ တစ်ဖာလုံကျော်၊ နှစ်ဖာလုံခန့် ဝင်မိတော့မှ ခွေးငယ်၏ဟောင်သံကို ကြားရလေ၏။ ငလက်တိုသည် အသံကြားရာအရပ်သို့ လျင်မြန်စွာ ပြေးလာခဲ့သည်။

ဒဟတ်ပင်ပျိုကလေးတွေ စုရုံးပေါက်နေသောနေရာတွင် ခွေးငယ်ကို လှမ်းမြင်ရသည်။ ခွေးငယ်သည် ချေပေါက်ကလေးကို ကုပ်မှ ငုံ့ခဲလိုက်၊ မြေကြီးပေါ်ချပြီး ဟောင်လိုက်လုပ်နေသည်။ ငလက်တိုက ခွေးကို ပွတ်သပ်ပြီး ချေပေါက်ကို ယူလိုက်သည်။ ခွေးငယ်မှာ နေရာမှမရွေ့။

သို့အတွက် အောက်ကို ငုံ့ကြည့်လိုက်ရာ ရှေ့ခြေနှစ်ချောင်းအောက်တွင် လိပ်နှစ်လုံးတွေ့၍ ငလက်တိုကောက်ယူလိုက်၏။ သို့ရာတွင် ခွေးငယ်မသွားသေး။ နောက်ခြေထောက်နှစ်ချောင်းကို ငလက်တိုကြည့်ရပြန်ပြီ။ ရွှေတွေအပြည့်ထည့်ထားသော မြေအိုးနှစ်လုံးပါတကား။

ရွှေအိုးကို ယူပြီးပါပြီ။ ခွေးငယ် နေရာမရွေ့သေး။ အမြီးကို ကုပ်ထား၏။ အမြီး ဘာဖြစ်တာပါလိမ့်ဟု ငလက်တို စူးစမ်းသည်။ ခွေးမြီးသည် ဖွတ်တွင်းထဲမှ ဖွတ်ထွက်မပြေးနိုင်အောင် ပိတ်ဆို့ထားခြင်းပါပေ။

ဖွတ်ကို ရိုက်ယူပြီးချိန်တွင် ခွေးငယ်သည် ရှေ့တည့်တည့်ရှိ ချုံပုတ်ကို တမော့မော့နှင့်ကြည့်ကာ ဟောင်နေပြန်၏။ ငလက်တို ကြည့်ရှုရပြန်ပြီ။ ချုံထဲတွင် အရည်လဲနေသော ပျားစွဲ (ပျားအုံ) ကြီးပေတည်း။

“အင်း ... ခွေးကလည်း တစ်လသား၊ တောထဲမှာ လိုက်လိုက်

ပြန်တော့လည်း ချေပေါက်တစ်ကောင်၊ လိပ်နှစ်လုံး၊ ရွှေအိုးနှစ်လုံး၊ ဖွတ်တစ်ကောင်နဲ့ ပျားစွဲကြီးပါ ရတယ်ဆိုတော့ အာဂဇွေးပဲဟေ့၊ ငလက်တိုရဲ့ ခွေးအကောင်းဆုံး”

ဆရာတော်၏ အမိန့်သံကြားရလျှင် စကားတောင်စားမှာ တက်တခေါက်ခေါက်ဖြင့် မကျေမချမ်း ဖြစ်နေလေ၏။

နွားကောင်းဂဏ္ဍီ

ငလက်တို၊ ငညိုနှင့် စကားတောင်စားတို့၏ ဆရာ၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်သည် တစ်ညတွင် ကျောင်းသားကိုရင်များကို ကျောင်းပြင်သို့ ထုတ်၍ ကြယ်များကို ပြသသင်ကြား၏။ အတန်ကြာလျှင် ကျောင်းသားများ ငြီးငွေ့လောက်ပြီမို့ ငလက်တို၊ ငညိုနှင့် စကားတောင်စားအား ရှေ့သို့ အတိုးခိုင်း၏။

“ကိုင်း ဟိုတစ်နေ့က ခွေးကောင်းပြိုင်ရာမှာ ငညိုနဲ့ စကားတောင်စား ရှုံးသွားတယ်၊ ကနေ့ညတော့ နွားကောင်းပြိုင်ရမယ်ဟေ့၊ ဘယ်သူများ နွားကောင်းကောင်း ကိုင်ဖူးသလဲ၊ မြင်ဖူးသလဲ ပြောကြစမ်းဟေ့”

“တပည့်တော် မြင်လည်း မြင်ဖူး၊ ကိုင်လည်း ကိုင်ဖူးပါတယ် ဘုရား”

ပွဲဦးထွက်လူကား စကားတောင်စားပေတည်း။

စကားတောင်စားသည် အမရပူရသို့ ရောက်ရှိနေထိုင်စဉ်က ဖြစ်ပေ၏။ တစ်နေ့တွင် ရွှေမြို့တော်ကြီးမှ ဘုရားများကို ဖူးမြော်ရန်အတွက် တောရွာမှ ဆွေမျိုးတော်စပ်သော အမျိုးသမီးကြီးတစ်ယောက် ရောက်လာလေ၏။ အမျိုးသမီးမှာ စကားတောင်စား၏ ကြီးတော်ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် အိမ်တွင်ရှိသော ဖခင်၊ ဘကြီး၊ ဘထွေး၊ အစ်ကိုစသူများမှာ မအားလပ်သည့်အတွက် စကားတောင်စားကိုယ်တိုင် လှည်း

ကို ကရလေ၏။ လှည်းယဉ်က လှလှနုနု၊ နွားနှစ်ကောင်မှာ ကြွကြွရွရွမို့ စကားတောင်စားသည် နွားနှစ်ကောင်ကို ကြိမ်တို့၍ မောင်းလေ၏။ နွားနှစ်ကောင်က အတို့မခံပါ။ တို့သည်နှင့် ပြေးတော့သည်။

စကားတောင်စားနှင့် သူ၏ကြီးတော်အား တင်ဆောင်လာသော လှည်းသည် မန္တလေးတောင်ခြေသို့ ရောက်မှသာ ရပ်တော့၏။

“အဲဒါ မန္တလေးတောင်ပဲ ကြီးတော်၊ ဟိုက် ...”

စကားပြောရင်းဖြင့် ကြီးတော်အား လှည့်ကြည့်သောအခါ လှည်းပေါ်တွင် ကြီးတော်ပါမလာချေ။ စကားတောင်စားမှာ ထိတ်လန့်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် လာလမ်းအတိုင်း လှည်းကို စိုင်းနှင်းလာခဲ့ရာ ကြီးတော်ကို ပြန်တွေ့ရ၏။ တွေ့သောနေရာမှာ ဘုရားကြီး၏ အနောက်ဘက် ကျောက်ဆစ်အတန်းအလွန်တွင် ဖြစ်၏။

လှည်းပေါ်မှကျပြီး ကြီးတော် ကျိုးပဲ့နေပြီလား။ မကျိုးပါ၊ မပဲ့ပါ။ မကျိုးရုံ၊ မပဲ့ရုံမက ကြီးတော်သည် မြေကြီးပေါ်သို့ မရောက်သေးပါ။

ကြီးတော်သည် လေထဲတွင်သာ ရှိသေးသည့်အတွက် စကားတောင်စားသည် ပြေးဆင်းကာ လက်ထိုးခံလျက် ပွေ့ယူသည်။ လှည်းပေါ်တင်သည်။ ထို့နောက် မန္တလေးတောင်တော်မြတ်ဘက်သို့ လှည်းကို ပြန်လည်မောင်းနှင်ခဲ့လေ၏။

အဘယ့်နွား အမယ့်နွား

“ကိုင်း ... နင်တို့နှစ်ကောင် ပြောနိုင်ကြသေးရဲ့လား၊ ဒါလောက်ကောင်းတဲ့နွားကို မြင်ဖူးဖို့ဝေးလို့ ကြားတောင်မှ ကြားဖူးကြရဲ့လား”

ဆရာတော်သည် စကားတောင်စား၏ နွားကို သဘောကျလွန်းသဖြင့် ထိုကဲ့သို့ ပြောလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေ၏။ ကောင်းလှချေရဲ့ဟု ချီးမွမ်း

လိုသော်လည်း ငလက်တိုနှင့် ငညိုတို့၏ အာဝဇ္ဇန်းကို သိပြီးဖြစ်သဖြင့် အလျင်စလို မချီးမွမ်းရဲသေး။ ထိုမျှသာ မေးရဲသည်။

“စကားတောင်စားပြောတဲ့ နွားဟာ မောင်းနွားမဟုတ်ဘူး ဘုရား၊ ခိုင်းနွားတွေ”

“ဟဲ့ ... ဘယ်လိုခိုင်းနွားတွေလဲ၊ ဒါလောက်ကောင်းတဲ့ နွားများ” ငလက်တို၏စကားကို ဆရာတော် သဘောမကျသဖြင့် ငေါက်ငမ်း၏။

“မှန်ပါတယ်ဘုရား၊ ခိုင်းနွားတွေပါ၊ တပည့်တော်တို့အိမ်က ခိုင်းမကောင်းတော့လို့ ရောင်းပစ်လိုက်တဲ့ နွားတွေပါ ဘုရား”

“လူပါးဝလိုက်တာကွာ” စကားတောင်စားမှာ နာသာခံခက် ဖြစ်နေရာက “ကိုင်း ... မင်းနွားက ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲ ပြောစမ်း” ဟု စိန်ခေါ်လေ၏။

“ငါတို့အိမ်မှာ နွားတွေ အတော်များများရှိတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ထင်းတိုက်တဲ့နွားကတိုက်၊ သက်ငယ်သယ်တဲ့ နွားကသယ်၊ စပါးနယ်တဲ့နွားက နယ်နေတော့ နွားတွေမအားဘူး၊ မအားတော့မှဘဲ ကိစ္စကပေါ်လာတဲ့ အတွက် နွားတစ်ကောင်တည်းပဲ၊ ဖြစ်သလိုလည်းတပ်ပြီး သွားရတယ်”

“ထမ်းပိုးတုံး ဟိုဘက်ဖျား၊ သည်ဘက်ဖျားမှာ နွားနှစ်ကောင် တပ်ရတာကို နင့်နွားက ဘယ်မှာတပ်သလဲဟဲ့”

ဆရာတော်က မေးသဖြင့် ငလက်တိုမှာ ရှင်းပြရပြန်၏။

“တစ်ဖက်တည်းပဲ တပ်ပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒါကြောင့် ထမ်းပိုးတစ်ဖက်က နိမ့်နေပြီး မြေကြီးကို ဂျစ်ဂျစ်ဂျစ်ဂျစ်နဲ့ တိုက်နေပါတယ် ဘုရား”

“အေး ... အေး ... ရှင်းပြီ”

“အဲဒါနဲ့ အမရပူရကနေပြီး ကျောက်ဆည်ကို မနက်စောစောက

ထမောင်းပြီး မျိုးစပါးအစိတ် တင်မောင်းလာတာ အမရပူရရောက်တော့
နေတောင် မဝင်သေးဘူးဘုရား”

ဆရာတော်မှာ နားရှုပ်သွား၏။ ငလက်တို၏ နွားကို ကောင်းသည်
လည်း မပြောသာ၊ မကောင်းဟု ပြောရန်လည်း ခက်နေ၏။

သည်နွားမှ နတ်နွားပျံ

သို့အတွက် “ဟဲ့ ငညို၊ နင်ကော ပြောစရာ ကျန်သေးရဲ့လားဟဲ့”
ဟုမေးတော်မူ၏။

“ရှိပါတယ် ဘုရား၊ တပည့်တော်ရဲ့နွားကို ငလက်တိုတို့၊ စကား
တောင်စားတို့ ကြားတောင် ကြားဖူးမှာ မဟုတ်ပါဘုရား”

ထိုစကားကြောင့် စကားတောင်စား စိတ်ဆိုးကာ “ပြောမှာဖြင့်
လည်း ပြောစမ်းကွာ၊ လေလုံးထွားမနေနဲ့” ဟုဆိုလေ၏။

“ဟဲ ... ဟဲ ... စိတ်မဆိုးပါနဲ့ သူငယ်ချင်းရယ်။ ဒီလိုကွာ ဒီလို။
ငါတို့အိမ်မှာ ခိုင်းနွားက နှစ်ရှဉ်း၊ မခိုင်းနိုင်သေးတဲ့ နွားပိုက်ကလေးက
တစ်ရှဉ်းနဲ့ နို့စားနွားမ နှစ်ကောင်ရှိတယ်”

“လိုရင်းပြောကွာ”

စကားတောင်စား စိတ်မရှည်။

“တစ်ဆိတ်သည်းခံပါကွာ၊ နွားမနှစ်ကောင်လုံးဟာ နို့သိပ်ထွက်
တာပဲ၊ နို့တစ်လုံးတစ်လုံးဟာ မင်းတို့ရဲ့ ခေါင်းလောက် ရှိတယ်”

ငလက်တို ဆဲဆိုရေရွတ်မည် ပြုပြီးမှ ဆရာတော်ကို ကြည့်ပြီး
ပါးစပ်ပိတ်သွား၏။

“အဲဒီနွားမနှစ်ကောင်ဟာ မနက် ပိဿာချိန်တစ်ရာ၊ ညနေ ပိဿာ
ချိန်တစ်ရာထွက်တယ်၊ မွေးပြန်တော့လည်း တစ်နှစ်တစ်သား၊ နွားထီး
ကလေးတွေချည်းပဲ၊ လှကလှ၊ ချောကချောနဲ့၊ အခါလည်ရင် တစ်ကောင်

တစ်ထောင်ပေးပြီး လာဝယ်ကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဖေက မရောင်းဘူး”

“နွားကောင်းအကြောင်း ပြောစမ်းပါကွာ”

“ဟ ... စကားတောင်စားရဲ့၊ အဲဒါဟာ နွားကောင်းပေါ့ကွာ၊ နှစ်တိုင်းလည်း နွားထီးအချောအလှမွေးတယ်၊ နွားနို့လည်း တစ်နေ့ကို ပိဿာတစ်ရာထွက်တယ်၊ ဒါထက် ကောင်းရဦးမလားကွာ”

ထိုအခါ ဆရာတော်ကဝင်၍ “အပြေးမြန်တာ၊ ဝန်ဆွဲနိုင်တာကို ပြောလေဟယ်” ဟု အမိန့်ရှိသည်။

“တစ်နေ့မှာ ရွာထဲက ထင်းတိုက်ဖို့ သွားတဲ့ လှည်းတွေ ရွာပြန် အလာမှာ ရွာနားက ဗွက်ထဲမှာ နစ်နေပါလေရောဟေ့။ ရွာထဲက နွားကောင်းနွားသန်တွေနဲ့ ဆွဲလည်းမရဘူး။ ကြိုးတပ်ပြီး လူအားနဲ့ဆွဲလည်း ဗွက်ထဲက မတက်ဘူး။ နောက်ဆုံး အဖေ့ကိုလာပြီး အကူအညီတောင်းတာနဲ့ ချိုကျိုးမကိုခေါ်သွားတော့ လူတွေက ဝိုင်းရယ်တာပေါ့။ ရယ်ပေစေလေ အဖေ မမူပါဘူး။ ချိုကျိုးမ တစ်ကောင်တည်းနဲ့ လှည်းတွေကို ဆွဲဆွဲတင်လိုက်တာ ဝုန်းခနဲ၊ ဝုန်းခနဲ ကုန်းပေါ်ရောက်ကုန်တာ ဘယ်နှစီးမှတ်သလဲ”

“ဘယ်သိမလဲကွ”

“လှည်းအစီးပေါင်း ငါးဆယ်၊ ငါးဆယ်”

လှည်းပေါ်မှ ကျကျန်ရစ်သူ မြေပေါ်မရောက်မီ ပြန်လာနိုင်သော နွား၊ ထမ်းပိုးတစ်ဖက် မြေတွင်ခြစ်လျက် ကျောက်ဆည်နှင့် အမရပူရနေချင်းပြန်နိုင်သောနွား။ တစ်နှစ်တစ်သား နွားထီးအချောအလှမွေး၍ နံနက်ည ပိဿာတစ်ရာ နို့ထွက်ရုံမက နွားထီးကြီးတွေ မရုန်းနိုင်သော ဗွက်ထဲမှ လှည်းအစီးငါးဆယ်ကို ဆွဲတင်ပေးနိုင်သော နွားမ။

မည်သူ့ကို အနိုင်ပေးရပါမည်နည်း။ ဆရာတော်မှာ မဆုံးဖြတ်တတ်အောင် ဖြစ်နေလေ၏။

ထမ်းပိုးကောင်း ပကာသနီ

စကားတောင်စား၊ ငလက်တိုနှင့် ငညိုတို့၏ ဆရာတော်သည် နွားကောင်းပြိုင်ပွဲတွင် အဆုံးအဖြတ် မပေးသာသည့်အတွက် နောက် နောင်တွင် စကားနိုင်အလုမခိုင်းတော့ပေ။ သို့တစေ သူ့တပည့်တွေ နှုတ် ရေး ကြွယ်စေချင်စိတ်မှာ ချိုးနှိမ်၍ မရပေ။

သို့အတွက် တပည့်အားလုံးကို ရှေ့သို့ ခေါ်လိုက်ပြီးမှ ငလက်တို အား လက်ညှိုးထိုးပြီး “ထမ်းပိုးကောင်းကောင်းတစ်ချောင်း အကြောင်း ပြောစမ်းဟဲ့” ဟု ခိုင်း၏။ ငလက်တိုသည် ဆရာဘုန်းကြီးအား ဝတ်ချပြီးမှ စတင်ပြော၏။

“တပည့်တော် တွေ့ဖူးတဲ့ ထမ်းပိုးက အဖျားနှစ်ဖက် ကော့နေပါ တယ်ဘုရား။ ပြီးတော့ ရေထမ်းတဲ့ ထမ်းပိုးမဟုတ်ဘူး ဘုရား။ ပထမအိမ် က ထွက်စမှာတော့ ထမ်းပိုးဟာ ပခုံးပေါ်မှာပဲ ရှိသေးတယ်ဘုရား။ လမ်း လျှောက်တဲ့အခါ ညွတ်ပဲ့ညွတ်ပဲ့နဲ့။ တစ်ဖက်တစ်ချက် ထမ်းပိုးစွန်းမှာ ချိတ်ထားတဲ့ ဆီအိုးတွေကလည်း အပေါ်မြောက်တက်လိုက်၊ အောက် လာလိုက်ပေါ့လေ”

“ဟုတ်ပါပြီကွာ၊ ဒါလောက် ရှင်းပြဖို့ မလိုပါဘူး၊ သိပါတယ်” စကားတောင်စားက စိတ်မရှည်သံဖြင့် ပြော၏။ ဟုတ်ပါသည်။ ဤထမ်းပိုးမျိုးကို လူတိုင်းမြင်ဖူးနေကြသည် မဟုတ်ပါလား။ ငလက်တို သည် မရှင်းသင့်ရာကို ရှင်းနေခြင်းသာ ဖြစ်ပေ၏။

“အဲဒီ ထမ်းပိုးတစ်ချောင်းဟာ တော်တော်ဆန်းတယ်၊ ခြေလှမ်း လေးငါးဆယ်လှမ်းလည်း လျှောက်မိရောဟေ့ ပခုံးပေါ်ကို ပြန်မကျ တော့ဘူး၊ လူက အောက်ကထိန်းပြီး လိုက်သွားရုံပဲ၊ အဲဒါလောက် ကောင်းတာ”

“အောင်မယ် ... မင့်ထမ်းပိုးက ဘာဟုတ်သေးလဲ”

ထမ်းပိုးမှန်သမျှ ဘုရင်

ဆရာတော်လည်း နားထောင်ကောင်းကောင်းနှင့် နားထောင်နေသည့်အတွက် စကားတောင်စားက ဝင်ပြောခြင်း ဖြစ်၏။

“အမယ် ... မင့်ထမ်းပိုးက ဘာဟုတ်သေးလဲ။ ငါ မုံရွေးဘက်က နေပြီး ဆီထမ်းပြီး ရောင်းတုန်းက ထမ်းပိုးဟာ အများကြီး ကောင်းတာကလား။ မုံရွေးကနေပြီး ထမ်းပိုးတစ်ဖက်မှာ ဆီခွက်ငါးဆယ် (ပိဿာ ၅၀) နှစ်ဖက်ကို ခွက်တစ်ရာ၊ ဘယ်သူသယ်နိုင်မလဲ။ အဲ ... ငါက သယ်နိုင်တယ်။ သယ်ရုံမကဘူး။ အမရပူရကို နေ့ချင်းရောက်တယ်”
“ကြွားပြီဟေ့”

“ထမ်းပိုးကောင်းတော့ ကြွားတယ်ထင်မှာပေါ့လေ။ ငလက်တိုရဲ့ ထမ်းပိုးလိုပဲ ထမ်းစမှာတော့ ပခုံးနဲ့ ထိနေသေးတယ်။ တော်တော်လေး လျှောက်မိတော့ ကျွိုကျွိုကျွိုကျွို မြည်လာပြီး ပခုံးနဲ့ထမ်းပိုးနဲ့ မထိတော့ဘူး။ အဲဒီအခါမှာ လူက ဆီအိုးပေါ် တက်ခွပြီး စီးလိုက်သွားရုံပဲ။ မောမှ မမောတာ၊ မုံရွေးကြေးမုံနဲ့ အမရပူရကို နေ့ချင်းရောက်တာပေါ့”

ထိုအခါ ဆရာတော်က “အေး နင့်ထမ်းပိုးက ငလက်တိုရဲ့ထမ်းပိုးထက် ဆိတ်စာကလေး ပိုကောင်းတယ်ဟဲ့” ပြောပြီးမှ ငညိုကို မေး၏။

“နင်ကော ပြောစရာ ထမ်းပိုးရှိသလားဟဲ့”
“ရှိကြောင်းပါဘုရား”

အကျိုးနည်းကောင်းသည့် ထမ်းပိုး

“ရှိရင် ပြောစမ်းဟဲ့” ဟု ဆရာတော်ဘုရားက တိုက်တွန်းသဖြင့် ငညိုသည် အောက်နားကအတိုင်း ပြောပြလေ၏ဟူလို။

“တပည့်တော်ရဲ့ ထမ်းပိုးက မြက်ထမ်းတဲ့ ထမ်းပိုးပါ ဘုရား။ ဝါးနက်ဝါးကို လုပ်ထားပြီး အဖျားနှစ်ဖက်မှာ ချွန်ထားပါတယ်ဘုရား။”

ထိပ်ချွန်ရဲ့ နောက်နားမှာ အထစ် ပါပါသေးတယ် ဘုရား”

“ရှည်လိုက်တဲ့ မိကျောင်းသားရယ်၊ မြက်ထုံး ကျွတ်မကျအောင် အထစ် ထစ်ထားရတာ လူတိုင်းသိပါတယ်ကွာ” ဟု စကားတောင်စားက ငေါ့၏။

“တပည့်တော် နွားစာမြက် သွားရိတ်အပြီးမှာ မြက်ထုံး ရှေ့ တစ်ထုံး၊ နောက်တစ်ထုံး ထမ်းပိုးနဲ့ထိုးပြီး ထမ်းလာပါတယ်ဘုရား။ ထမ်းစမှာသာ ပခုံးနဲ့ထမ်းပိုး ညွတ်ပဲ့ညွတ်ပဲ့ ထိနေပြီး တော်တော်လည်း ကြာရော ပခုံးနဲ့ထမ်းပိုး လွတ်သွားရော”

“ဒါ တို့ပြောပြီးသားကွ”

ဆရာတော်ဘုရားက “ဟင်းဟင်း ပြောပေစေ” လက်ဝါး ကာပြ၏။

“အဲဒီထမ်းပိုးဟာ ပခုံးနဲ့ လွတ်နေရုံတင် မဟုတ်ဘူး၊ ရှေ့က လွန်လွန်ပြီး သွားနေလို့ လူက အပြေးလိုက်ရတယ်။ မြက်ရိတ်တဲ့ရက်တွေ များများလာတဲ့အခါကျတော့ ထမ်းပိုးက လူမပါဘဲ ထထသွားနေလို့ ကြီးနဲ့ချည်ထားရတယ်။ မနက်လင်းလို့ မြက်ရိတ်ချိန်ကျတော့မှ ထမ်းပိုး ကို ကြီးဖြေပြီး ထမ်းပိုးပေါ်မှာ တံစဉ်တပ်ပေးလိုက်ရုံပဲ။ အချိန်တန်တော့ ထမ်းပိုးနဲ့ မြက်ထုံးတွေ အိမ်ကို အလိုလိုပြန်လာကြပါတယ် ဘုရား”

ငည့်၏စကားအဆုံးတွင် ဆရာတော်သည် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင် ချေပြီ။

“ထမ်းပိုးအားလုံး ကောင်းကြပေမဲ့ ငည့်ထမ်းပိုးကိုတော့ ဘယ်သူ မှမမိကြဘူး ဟရီရဲ့”

ထမနဲဝိတ္ထာရ

ငည့် နိုင်သွားသည့်အတွက် စကားတောင်စား မကျေနပ်ပါ။
သို့အတွက် “ကိုင်း ... ထမနဲ ပြိုင်ကြမလား” မေးလေသည်။

“ပြိုင်ဆိုလည်း ပြိုင်တာပေါ့ ကိုရင်ရာ၊ မပြိုင်ချင်လို့ ကိုယ်ကြံဖူး
တာကို ကိုယ်စီ ပြောချင်သပါ့ဆိုလည်း ပြောကြတာပေါ့”

ငလက်တို့ ပြန်ဖြေသောစကားကို စကားတောင်စား လက်သင့်
မခံ။

“အို ... ပြိုင်မယ်ကွာ”

“ပြိုင်ချင်ရင် ကိုရင် အရင်ပြော”

“ငါ ငယ်ငယ်တုန်းကပေါ့ကွာ။ ငါတို့လယ်ထဲမှာ စပါးရိုးရိုးချည်း
မဟုတ်ဘဲ ကောက်ညှင်းစပါးတွေလည်း လယ်ကွက်အတော်များများမှာ
ထည့်စိုက်ထားတယ်။ နတ်တော်လကျတော့ ရိုးရိုးစပါးတွေကို မရိတ်
သေးဘူး။ ပေါ်ဦးပေါ်ဖျား ထမနဲထိုးပြီး သံဃာတော်တွေကို လှူမယ်
ဆိုတဲ့စိတ်ကူးနဲ့ ကောက်ညှင်းတစ်တင်းကို ထမနဲထိုးတယ်။ ဒါပေမဲ့
လူတွေလည်း မစားရဘူး၊ သံဃာတော်တွေကိုလည်း မလှူလိုက်ရဘူး”

“မှောက်ကုန်လို့လား”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ” ဟု ကျောင်းသားနှင့် သာမဏေများက စိတ်ဝင်
စားစွာ မေးမြန်းကြလေသည်။

“ကောက်ညှင်းက အလွန်ကောင်းတော့ မတရားစေးတာကလား။
သိပ်ကောင်း သိပ်စေးတဲ့အတွက် ထမနဲကို ဒယ်အိုးထဲက ဘယ်လိုမှ
ကော်လို့ခတ်လို့မရဘူး။ ဒယ်အိုးမှာကပ်နေတဲ့အတွက် အလှူပျက်သွား
ရတယ်။ ကိုင်း ... ငါ့ကောက်ညှင်းအကြောင်း ပြောပြီးပြီ။ မင်းတို့ပြော
ပေတော့”

စကားတောင်စား ပြောအပြီးတွင် ငည့်က အောက်နားကအတိုင်း

ဆက်လက်ပြောပြန်ပါလေသည်။

ထမနဲဝိဇ္ဇာ

“သူငယ်ချင်း စကားတောင်စား၊ မင်းခုနကပြောတဲ့ ကောက်ညှင်း မျိုးကောင်းဟာ ငါတို့ ဦးရီးလယ်က မျိုးပွားလိုက်တဲ့ ကောက်ညှင်း ထင်တယ်ကွ။ သို့ပေမဲ့ တို့အဖေလယ်က ကောက်ညှင်းကို မမိဘူး။”

စကတည်းက အနိုင်ချည်၊ အပိုင်ချည်သဖြင့် စကားတောင်စား ဒေါမာန်ပွားနေ၏။

“မင်းတို့လယ်က ကောက်ညှင်း ဘယ်လောက်များ စေးလို့လဲ”

“ဘယ်လောက်စေးတယ်ဆိုတာ မမေးနဲ့၊ ထမနဲထိုးပြီး ကျောင်းကို လှူတယ်။ ကောက်ရိတ်သူတွေကိုလည်း ထမနဲကျွေးတယ်။ အဲဒီမှာ ဒုက္ခရောက်ကုန်တာပဲ။ ဆီများများ၊ နှမ်းထောင်းများများနဲ့ စားတာတောင် အပေါ်သွားနဲ့ အောက်သွားကြားမှာ ထမနဲတွေကပ်နေတာ ခွာလို့ မရဘူး။ သွားတွေ စေ့နေလို့ ကလအော်နဲ့ ခွာရပါရောလား။”

ထမနဲဘုရင်

ထိုအခါ ကိုရင်များနှင့် ကျောင်းသားများက “ကိုညို၊ ထမနဲက ပိုကောင်းတယ်” ဟု ထင်မြင်ချက်ပေးကြသဖြင့် ငလက်တိုက အောက်က ကဲ့သို့ ပြော၏။

“အချိုးမွမ်း အလျင်မလိုကြပါနဲ့လေ၊ ငါ့ရဲ့ကောက်ညှင်း ကျန်ပါ သေးတယ်”

ထို့ကြောင့် ဘုန်းတော်ကြီးက “ဟုတ်သားကပဲ၊ ငလက်တို ပြော ပေစေဦး” ဟု ပြောခွင့်ပေး၏။

“ကောက်ညှင်း ပေါ်ဦးပေါ်ဖျားကို ထမနဲထိုးလို့ဖြစ်စေ၊ ကောက်

ညှင်းပေါင်း ပေါင်းလို့ဖြစ်စေ လှူဒါန်းချင်တာပေါ့ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ အဲဒီ နှစ်က မလှူဖြစ်ပါဘူး ဘုရား”

“ဘာပြုလို့လဲဟဲ့”

“တပည့်တော်တို့ သားအဖသုံးယောက် ကောက်ညှင်းစပါးတွေ ဆင်းပြီးရိတ်တာ တံစဉ်နဲ့ကောက်ညှင်းစပါးပင်တွေ ကပ်နေလို့ တံစဉ်ပါ ဆုံးပါရောလား ဘုရား”

“နင့်ကောက်ညှင်းက လွန်တယ်ဟယ်”

“ဒါတင်မကသေးဘူး ဘုရား၊ စေးလွန်းလို့ မရိတ်နိုင်တဲ့အတွက် လက်လွတ်လိုက်ရတဲ့ ကောက်ညှင်းစပါးခင်းက စပါးစေ့တွေကို ခိုတွေ၊ စာတွေ၊ ကြက်တူရွေးတွေလာပြီး စားကြတယ် ဘုရား၊ သူတို့လည်း ထမပျံနိုင်ဘဲ သေကုန်တာနဲ့ နောက်တော့ ဘယ်ငှက်မှ လာမစားရဲတော့ဘူး ဘုရား”

ကျောင်းသားများ၊ သာမဏေများသည် “ဒီကောက်ညှင်း အစေး ဆုံး၊ အကောင်းဆုံး” ဟု ပြောကာ လက်ခုပ်လက်ဝါး တီးကာ ရယ်မော ကြလေ၏။

လာချေသေး ဖရုံသီး

စကားတောင်စားသည် တစ်ကြိမ်မျှ အနိုင်မရသည့်အတွက် မခံချို မခံသာ ဖြစ်နေသည့်အတွက် နိုင်မည့်လမ်းစကို စဉ်းစားပြီး ကောက်ကာ ငင်ကာ မေးလိုက်၏။

“မင်းတို့ ဖရုံသီးစေးစေး၊ ဘယ်လောက်စေးတာ တွေ့ဖူးလဲ”

ထိုအခါ ငလက်တိုက ဤသို့ဖြေ၏။

“ငါတို့ဘကြီးရဲ့ယာကထွက်တဲ့ ရွှေဖရုံသီးဟာ စေးချက်ကတော့ ဘယ်သူမှ ဟင်းမချက်ရဲအောင်ပါပဲကွာ။ ဟင်းကို အိုးထဲမှာမွှေကတည်း”

က မိန်းမသားအားနဲ့ မမွေ့နိုင်အောင် စေးတဲ့အတွက် ယောက်ျားအားနဲ့ မွေ့ရတယ်။ ပူပူနွေးနွေး ခပ်စားရင်စား၊ အေးမှ ခပ်လို့ကတော့ ခပ်လို့ မရတာနဲ့ အိုးလိုက်လွှင့်ပစ်ရတဲ့ အကြိမ်ပေါင်းတစ်သောင်းကျော်သွားပြီ”

သူထက်သူ ရွှေဖရုံသီး

“အေးကွ၊ မင့်ဖရုံသီးလည်း စေးတာပဲ၊ ငါ့ဖရုံသီးလည်း စေးတာပဲ၊ သို့သော် ငါ့ဖရုံသီး စေးပုံက လွန်တယ်ကွာ”

စကားတောင်စားက လေအေးကလေးဖြင့် ပြောလိုက်ရာ ကျောင်းသားများမှာ သိချင်စိတ် စောကြ၏။

“ကိုရင့်ဖရုံသီး ဘယ်လိုများစေးပါလိမ့်၊ တစ်ဆိတ် သိပါရစေ”

“တစ်နှစ်ဟာ ငါတို့ယာခရီးမှာ အလေ့ကျ ဖရုံပင်တစ်ပင် ပေါက်လာတယ်။ ဘယ်သူမှ ဂရုတစိုက် ပေါင်းမသင်ပါဘူး။ တစ်နေ့တော့ ကလေးတွေက ဆာတယ်၊ လောင်တယ် ပူဆာတဲ့အတွက် အဆာပြေ ဖရုံသီးပြုတ်ပြီး ကျွေးမယ်ဆိုတဲ့စိတ်ကူးနဲ့ အလေ့ကျဖရုံပင်က ဖရုံသီး တစ်လုံးခုလား၊ အခွံသင်”

“ကိုရင်ရဲ့၊ ဖရုံသီးပြုတ်တာများ အခွံသင်ရသေးလား”

ကျောင်းသားများ ဝိုင်းမေးကြ၏။

“အေးပေါ့၊ အဲဒါမှားတာပေါ့ကွာ၊ အခွံသင်ရင်း တန်းလန်းမှာပဲ ဓားဟာ ဖရုံသီးမှာ ကပ်နေလို့ ကလေးတွေမှာ ဖရုံသီးပြုတ် မစားလိုက်ရဘူး၊ ငါ့မှာလည်း ဓားတစ်ချောင်း နှမြောလိုက်တာကွာ”

ရွှေဖရုံတကာ ထိပ်သီး

စကားတောင်စား ပြောအပြီးတွင် ငညိုက ဤသို့ ညည်းတွား၏။

“ပြောသွားလိုက်ကြတာ၊ ပြောသလောက်လည်း မင်းတို့ရဲ့ ရွှေဖရုံ

သီးတွေက စေးပိုင်ပါပေတယ်၊ တကယ့်ရွှေဖရုံသီးတွေပါကလား”

“ကိုရင်ကော မပြောနိုင်တော့ဘူးလား” ကျောင်းသားတွေက မေးကြ၏။

“ရှိတာပေါ့ကွာ”

“ရှိရင်ပြောစမ်းပါ၊ ကြားပါရစေ”

“ငါတို့ယာထဲကထွက်တဲ့ ရွှေဖရုံသီးစေးပုံပိုင်ပုံကတော့ အံ့ဘနန်း၊ အံ့မခန်းပါပဲကွာ”

“ဘယ်လိုများ အံ့မခန်းတာလဲဟဲ့”

ဆရာတော်က ဝင်မေးသဖြင့် ငညိုကအောက်ပါအတိုင်း လျှောက်ထား၏။

“အဲဒီ တပည့်တော်တို့ရွာကထွက်တဲ့ ရွှေဖရုံသီးကို ဟင်းချက်ပါ တယ်ဘုရား၊ ဟင်းကျက်တဲ့အခါ ဟင်းရယ်၊ ထမင်းရယ် ဘုရားမှာ ဆွမ်းတော်တင်ပါတယ်ဘုရား။ အချိန်တန်လို့ ဆွမ်းတော်တင်တာကို လှည်းဦးမှာ ပုံထားပြီး စွန့်ပါတယ်ဘုရား။ ဆွမ်းတော်တင် စွန့်တဲ့လူ လှည်းကိုကျောပေးပြီး ပြန်လာချိန်မှာ ကျောဘက်က ရုတ်ရုတ်သံသံ အသံကြားလို့ လှည့်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ...

ငညိုသည် စကားဖြတ်ပြီး တံတွေးထွေးရန် ကြမ်းပေါက်ရှာသလို လို၊ ကြမ်းပိုးကိုက်သဖြင့် ကြမ်းပိုးရှာသလိုလို လုပ်နေ၏။

“ဟဲ့ ... ဆက်ပြောလဟဲ့”

“အရှင်ဘုရား မယုံမှာစိုးလို့ဘုရား”

“ယုံတာ၊ မယုံတာ အပထားပြီး ဆက်ပြောလေ”

သို့အတွက် ငညို ဆက်ပြောပြန်သည်။

“ဆွမ်းတော်တင် စွန့်ချိန်ကိုချောင်းနေတဲ့ ကျီးကန်းတစ်ကောင်က လှည်းဦးမှာပုံပစ်ခဲ့တဲ့ ရွှေဖရုံသီးဟင်းဖတ်ကို သုတ်သွားတာကိုးဘုရား”

ရွှေဖရုံသီးဟင်းဖတ်ဟာ ကျီးကန်းဆီကိုတော့ ပါသွားပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့
စေးလွန်းတဲ့အတွက် ဟင်းဖတ်နဲ့ကပ်ပြီး လှည်းကြီးပါ ပါသွားတာကိုး
ဘုရား”

ကျောင်းသားတွေ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးကာ ရယ်မောကြပြီး
နောက် “နောက်ဘယ်လိုဖြစ်သွားသေးလဲ” မေးကြ၏။

“ဘယ်လိုဖြစ်ရမလဲ၊ ကျီးကန်းက ဇောနဲ့ထိုးသုတ်တုန်းသာ လှည်း
ကြီးက တန်းလန်းတန်းလန်းနဲ့ ပါသွားပေမဲ့ ခဏကြာတော့ လွတ်ချလိုက်
ရတာပေါ့ သူငယ်ချင်းတို့ရာ”

လှေကြီးကြီးနီတိ

ရွှေဖရုံသီး အစေးပြိုင်ရာတွင်လည်း ငညို အနိုင်ရသွားသည့်
အတွက် စကားတောင်စားမှာ မကျေမချမ်းဖြစ်နေလေသည်။ သို့အတွက်
“ဒါလိုဆိုရင် မင်းတို့ လှေဘယ်လောက်ကြီးကြီးမားမား မြင်ဖူးကြသလဲ”
မေးလိုက်လေသည်။

“မြင်တော့ မြင်ဖူးတာပေါ့လေ၊ မင်းမြင်ဖူးတဲ့လှေက ဘယ်လို
လှေမျိုးမှန်း မသိတော့ ရုတ်တရက် မပြောသာဘူး”

ငညိုက တုံ့ပြန်သည့်အတွက် ငလက်တိုက ဤသို့အကြံပေး၏။

“ကိုင်းပါကွာ၊ စကားတောင်စားကပဲ စပြီးပြောပါ”

“အေး ပြောရတာပေါ့။ ဒီလိုကွ ဒီလို။ တို့အဘိုးက လှေသူကြီးကွ၊
ပဲချောင်မှာ ရုပ်စုံထွင်းပြီး မောင်းကြီးတူနဲ့ ဆိပ်ကမ်းတစ်ခုကို ကပ်သွား
ရင် ရှိသမျှလှေတွေ ထွက်ပြေးတာပဲ၊ မြို့ပေါ်မှာရှိတဲ့ အိမ်ရှိလူကုန်
ထွက်ကြည့်ရတယ်”

“ဘာပြုလို့ ကြည့်ကြတာလဲ”

“လှေကြီးက ကြီးလွန်းလို့ဟေ့”

“ဘယ်လောက်တောင် ကြီးလို့လဲ”

“ဘယ်လောက်ကြီးသလဲဆိုတော့ လှေဦးကနေပြီး ပဲ့ပိုင်းကို သွားပြီး သတင်းပေးတာ တစ်ညအိပ် ကြာသတဲ့ကွာ”

မဟာနာဝါကြီး

ထိုအခါ ငညိုကလည်း “ဒီလိုဆိုရင် ငါကလည်း ငါငယ်ငယ်တုန်းက ကစားခဲ့တဲ့ လှေကလေးအကြောင်း ပြောရဦးမှာပေါ့ကွာ” ဟု စကားစလိုက်၏။

“ပြောပါကိုညို၊ ကြားပါရစေ”

ထိုသို့ မတောင်းပန်လျှင် ငညိုသည် ချောင်းဆိုးသလိုလို၊ သွားကြားထိုးသလိုလိုနှင့် စကားဖြတ်ပစ်တတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေ၏။

“အေး ငါကသာ ကစားစရာထင်နေပေမဲ့ တော်တော်တော့ အကြီးသားကွ။ လှေရွက်တိုင်နဲ့ သစ်ပင်တွေထိုးမိ၊ အိမ်တွေထိုးမိတာကိုး။ အဲဒါကြောင့် အဘိုးက အဲဒီလှေကို မြစ်ထဲချထားလိုက်တယ်။ တစ်နေ့ကျတော့ အဲဒီလှေနဲ့ မြက်ရိတ်ထွက်မယ်ဆိုပြီး ရွက်တိုင်ထူလိုက်တာ တစ်ရွာလုံး ဆူညံသွားတာပဲ”

“ရွက်တိုင်ထူရုံနဲ့တော့ မဆူပါဘူးကွာ”

စကားတောင်စားက ကန့်ကွက်စကား ဆိုလေသည်။

“မင်းက မသိလို့ပြောတာကို ငါသည်းခံပါတယ်။ ဒီမယ် သူငယ်ချင်း၊ သေသေချာချာ နားထောင်။ ရွက်တိုင်ထူလိုက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ရွက်တိုင်ထိပ်ဖျားဟာ ကောင်းကင်ပြာပြာကြီးနဲ့ သွားငြိနေပြီး ဂျစ်ဂျစ်ဂျစ်နဲ့ မြည်တဲ့ အသံပဲဟေ့။ အဲဒါနဲ့ပဲ ရွက်တိုင်ကို ပြန်ချထားလိုက်ရတယ်။

မဟာမဟာ နာဝါကြီး

ငလက်တို၏ အလှည့်ဖြစ်ပေ၏။

သို့ရာတွင် ခေါင်းကို တဗျင်းဗျင်းကုတ်နေသည့်အတွက် ဆရာ ဘုန်းတော်ကြီးက “နင်မပြောနိုင်ဘူးလား၊ မပြောနိုင်ရင် အရှုံးပေးလိုက်” မိန့်တော်မူ၏။

“ပြောနိုင်ပါတယ် ဘုရား”

“ပြောနိုင်ရင် ပြောလဟဲ့”

“တပည့်တော်ရဲ့ ဘိုးဘွားမိဘများမှာ ဧရာမလှေကြီးတစ်စင်း ရှိပါ တယ်ဘုရား၊ သို့ပေမဲ့ ဘိုးဘွားမိဘများဟာ ရေလမ်းခရီး သွားစရာရှိရင် သူများလှေကို ငှားပြီးသွားရတယ် ဘုရား”

“ဟဲ့ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“လှေကြီးက ကြီးလွန်းတော့ အင်းဝနဲ့ အမရပူရကြားက မြစ်ထဲမှာ လှည့်လို့မရတဲ့အတွက်၊ လှေက မြစ်ထက်ကြီးနေတဲ့အတွက်ပါဘုရား။ အဲဒါကြောင့် လှေကို မော်တင်စွန်းမှာ သွားသွားပြီး ဦးနဲ့ပဲ့လှည့်ရပါတယ် ဘုရား”

“အင်း ငလက်တိုရဲ့လှေလည်း မနည်းကြီးတာပဲ၊ သို့သော် ငညိုရဲ့ လှေလောက်တော့ မကြီးဘူးဟဲ့”

လာပြန်ပြီ ရေဘူးကြီး

နှစ်ကြိမ်ဆက်ပြီး ငညိုနိုင်သွားသော်လည်း ငလက်တို အပြုံး မပျက်ပါ။ မပြုံးနိုင်၊ မရယ်နိုင် ဖြစ်နေရသူမှာ စကားတောင်စားသာ ဖြစ်၏။ သို့အတွက် နောက်တစ်ပွဲဆက်ရန် စတင်ပြီး စကားခေါ်ပြန်၏။

“ဒီလိုဆိုရင် ရေဘူးအကြီးပြိုင်မယ်ကွာ”

စကားတောင်စား ရည်ရွယ်သောရေဘူးမှာ သံဘူး၊ ပလတ်စတစ်

ဘူး မဟုတ်ချေ။ ရှေးရှေးအခါက တောသူတောင်သားများ၊ တောင်သူ လယ်သမားများ အသုံးပြုသော ဘူးသီးခြောက်ရေဘူး ဖြစ်ပါသည်။ အလုံးလှလှ၊ အရွယ်ကောင်းကောင်း ဘူးသီးကိုတွေ့လျှင် ဘူးစင်ပေါ်တွင် ခြောက်သွေ့အောင်ထားရသည်။ ခြောက်သွေ့သောအခါ ခူးယူပြီး ထိပ် ဘက်၏ဘေးစောင်းတွင် အပေါက်ဖောက်လျက် အစေ့များ၊ အဖတ်များ ထုတ်ပစ်ရ၏။

အဖတ်ကို တစ်ကြိမ်တည်းဖြင့် ကုန်စင်အောင် မထုတ်နိုင်ပါ။ မကြာခဏ စိတ်ရှည်စွာ ကော်ထုတ်ပစ်ပြီးမှ ရေထည့်ပါသည်။ အပေါက် ကို ပြောင်းဖူးရိုးနှင့် အခြားနှစ်သက်ရာ အသားတစ်မျိုးမျိုးဖြင့် ပိတ်ဆို့ပါ သည်။ ဘူးသီးလည်ပင်းတွင် ကြိုးတပ်ပြီး လူ၏ပခုံးတွင် ချိတ်လျက် သယ်ယူပေးသည်။

ယခု ငညိုပြောမည့် ရေဘူးမှာ ဤကဲ့သို့သော ရေဘူးမျိုး ဖြစ်ပေ ၏။

“တို့အဖေ လယ်ပြင်ကိုသွားရင် ထွန်တုံးတွေ၊ ထယ်တွေကို နွားမှာ မတပ်ဘူး။ ရေဘူးထဲကို ရေလည်းထည့်တယ်။ နွားတွေ၊ ထွန်၊ ထယ်၊ ထမ်းပိုးတုံးတွေလည်း ရေဘူးထဲမှာထည့်တယ်။ လယ်ပြင်ရောက်တော့ အဲဒါတွေ ရေဘူးထဲကထုတ်ပြီး ထွန်တယ်။ ဟော ... ညနေအိမ်ပြန်ခါ လည်းနီးရော ထွန်၊ ထယ်၊ ထမ်းပိုးတုံးနဲ့ နွားတွေကို ရေဘူးထဲထည့် လွယ်ပြီး ပြန်လာတာပဲ။ အဖေဘူးသီးက အဲဒါလောက်ကြီးတာ”

မဟာစူပါရေဘူးကြီး

ငလက်တိုက “အဟမ်း” ဟု ချောင်းဟန်သံပေး၏။ “ငါပြောမယ့် ဘူးသီးကတော့ အတော်ကြီးသကွ” ဟူ၍လည်း စကားချီ၏။

“ပြောစမ်းပါကွာ၊ မင့်ဘူးက သူ့ဘူးထက်ကြီးမှာ သေချာပါတယ်”

စကားတောင်စားက စိတ်ပါလက်ပါ တိုက်တွန်းသဖြင့် ငလက်တို
က စကားတောင်စားအား စိုက်ကြည့်နေ၏။

“စေတနာနဲ့ ပြောတာပါကွာ”

စကားတောင်စားက ထပ်မံရှင်းပြတော့မှ ငလက်တိုသည် ကြီးမား
သော ရေဘူးကြီးအကြောင်းကို ဆက်လက်ပြောပြ၏။

“ငါတို့အိမ်မှာ ရေဘူးကြီးတစ်လုံး ရှိတယ်လေ။ တစ်နေ့တော့
အမေက သားရယ် ရေဘူးကြီးထဲ ရေမရှိရင် ကွဲသွားလိမ့်မယ်။ မြစ်ဆိပ်
ကိုသွားပြီး ရေထည့်ချေစမ်း ခိုင်းတဲ့အတွက် ရေဘူးကြီးကို ကုတ်နဲ့ကော်
လှိမ့်ပြီး မြစ်ဆိပ်ယူသွားရတယ်”

“ကုတ်နဲ့ကော်ရတယ်ဆိုတော့ အကြီးကြီးပါကလား”

“ကြီးတာတော့ မပြောနဲ့၊ ရေဘူးကြီးကို ရေထဲမှာချပြီး အဆိုကို
ကျွဲအရှဉ်း ၂၀ နဲ့ ဆွဲဖွင့်ရတယ်”

“ဘူးဆိုကလည်း မတရားကြီးပါပေ”

“ကြီးတာပေါ့ ရေဘူးအပေါက်ကို ရေထဲမှာလည်း စောင်းနှစ်လိုက်
ရော စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ‘ဦးနဲ့ပဲ တစ်ညသွားရတဲ့’ လှေကြီး၊ ‘ဧရာဝတီ
မြစ်ထဲမှာ လှည့်လို့မရအောင် ရှည်တဲ့’ လှေကြီးနဲ့ ‘မိုးကို ရွက်တိုင်နဲ့
ဂျစ်ဂျစ်ဂျစ်ဂျစ် တိုက်တဲ့’ လှေကြီးတွေဟာ ဝဲလှည့်ပြီး ရေဘူးထဲ ဝင်လာ
ကြပါလေရော”

လေထဲက ဂရိတ်ရေဘူး

စကားတောင်စား၏ အလှည့်ဖြစ်ပေ၏။

ကျောင်းသားများနှင့် ကိုရင်များသည် စကားတောင်စားပြောမည့်
ရေဘူးကြီးအကြောင်းကို ကြားချင်လှသဖြင့် စကားတောင်စားအား
ပိုင်းဝန်းကြည့်နေကြ၏။ စကားတောင်စားမှာ ခေါင်းကုတ်၊ ဖင်ကုတ်ဖြင့်

ဟန်ရေးပြနေ၏။

“ဟဲ့ ... ပြောစရာမရှိရင် အရှုံးပေးလိုက်ပေတော့”

ဆရာတော်ဘုရားက ဝင်ရောက်အမိန့်ရှိ၏။

“ပြောမှာပါ ဘုရား”

သို့ရာတွင် စကားပြတ်သွား၏။

“ပြောမှာဖြင့် ပြောလဟဲ့”

“တပည့်တော်တို့အိမ်မှာ ချိတ်ဆွဲထားတဲ့ ရေဘူးကြီးဟာ ဘယ်လောက်ကြီးသလဲဆိုတော့ ငညိုတို့၊ ငလက်တို့တို့ ပြောခဲ့တဲ့ ရေဘူးတွေထက် ‘တစ်ဆိတ်’ ကြီးပါတယ် ဘုရား”

အနည်းငယ်ပိုပြီး ကြီးသည်ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ရာ ဤတစ်ပွဲတွင် စကားတောင်စား အနိုင်ရသွားလေ၏။

မြင်လွန်းသော အိမ်ကြီးတစ်လုံး

တစ်ထိုင်တည်းဖြင့် အများကြီးနားထောင်ရသော သာမဏေများ၊ ကျောင်းသားများမှာ အထက်ပါစကားနိုင်လှပွဲမျိုး နောက်ထပ်ကြားနာခွင့်ကို တောင့်တနေကြလေ၏။ သို့တစေ ဆရာတော်လည်း စိတ်အားလက်အားမရှိ။ ဆရာတော် အားလပ်သောအခါ စကားတောင်စားနှင့် ချီပါသား၊ ပခန်းသားတို့ မစုံလင်ချေ။ သို့အတွက် လပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်ပြီးမှ ဆရာတော်၏ ရှေ့တွင် စုံညီ ဆုံမိကြလေ၏။

“ဆရာတော်ဘုရား၊ ကိုညိုတို့ရဲ့ စကားပြောသံ မကြားရတာ ကြာပြီ ဘုရား”

ကျောင်းသားတစ်ယောက်က တို့လိုက်သဖြင့် ဆရာတော် သတိရ၏။

“အေး ... ဟုတ်သကဲ့၊ ကျောင်းသားတွေ၊ ကိုရင်တွေ ကြားရ

အောင် စကားနိုင်လှကြစမ်းဟေ့”

ငလက်တိုနှင့် ငညိုတို့ ငြိမ်နေသည့်အတွက် စကားတောင်စားက အမေးစကားဖြင့် စတင်လိုက်လေသည်။

“သူငယ်ချင်းတို့ အိမ်ဘယ်လောက်မြင့်တာ မြင်ဖူးကြလဲ”

“မင်းမြင်ဖူးတာရှိရင် ပြောစမ်းပါကွာ”

“တို့အမေ ရှိစဉ်တုန်းက ဆောက်ထားတဲ့အိမ်ကြီးဟာ အရမ်းမြင့်တာပဲ။ ပြတင်းပေါက်ဖွင့်ပြီး အပြင်ကိုကြည့်လိုက်ရင် တိမ်တွေက လူကို လာတိုးသကွ။ မြေကြီးပေါ်ကို ငုံ့ကြည့်လိုက်ရင် လူတွေကို မြင်ရတာ ယောက်ျား၊ မိန်းမ မကွဲဘူး။ ပီဘီ သေးသေးကလေးပဲ မြင်ရတယ်။ အဲဒါကြောင့် အမေမကွယ်လွန်မီ တစ်နှစ်မှာပဲ မြင့်လှပါတယ်ကွာဆိုပြီး ခြေတံဖြတ်ပြီး နှိမ့်ပစ်လိုက်ရတယ်”

ထိုအခါ ဘုန်းတော်ကြီးက “လူကိုတောင် ယောက်ျား၊ မိန်းမ မကွဲပြားဘူး၊ ပီစိကွေးကလေးပဲ မြင်ရတယ်ဆိုတော့ တော်တော်မြင့်တာ ပါကလား” ဟု အမှတ်ပေးလိုက်လေ၏။

အမြင့်မှာ သရဖူဆောင်း

ဒုတိယအလှည့်ကျသူမှာ ငညို ဖြစ်ပေသည်။

“ပြောပါကိုညို၊ ကျုပ်တို့ ကြားချင်လွန်းလို့ပါ” ဟု ကျောင်းသား တစ်ယောက်က ပွဲတောင်းသောအခါ ငညို မနေသာတော့ဘဲ ပြောရပြီ။

“စကားတောင်စားရဲ့အိမ်က တို့အိမ်ဝိုင်းထဲမှာရှိတဲ့ နွားတင်းကုပ်ပဲ၊ တို့အိမ်က အတော်မြင့်တယ်”

“ပြောပါ ကိုညို၊ ဘယ်လောက်မြင့်သလဲ”

“တစ်နှစ်မှာပေါ့ကွယ်၊ လမ်းပေါ်မှာ လူတွေ တီးမှုတ်ကခုန်ပြီးသွားတာမြင်လို့ စုံစမ်းတယ်။ နက်ဖြန်သင်္ကြန်ကျမှာတဲ့။ အဲဒါနဲ့ နောက်တစ်နေ့

မနက်မှာ လမ်းထွက်ပြီး ရေပက်မယ်စိတ်ကူးနဲ့ ပြတ်ယူပြီး အိမ်ပေါ်က ဆင်းလာတယ်။ လမ်းမ ရောက်ရောက်ချင်း မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ကို ရေနဲ့ ပက်ရာမှာ ညစ်ညစ်ညမ်းညမ်းတွေဆဲပြီး ဖိနပ်နဲ့ လိုက်ခုတ်လို့ ပြေးလိုက်ရတာကွာ”

“သင်ကြိမ်တုန်းမှာ ရေပက်တာပဲ”

နားထောင်သူများက စောဒကတက်ကြ၏။

“ငါလည်း မင်းတို့ပြောသလို ပြောပါတယ်။ သင်ကြိမ်တုန်းမို့ ရေပက်တာပေါ့ဗျာလို့ ပြောတော့၊ ဟဲ့ ... ကောင်နာကလေးရဲ့၊ နင့် အမေသင်ကြိမ် တက်သွားတာ သုံးရက်ရှိပြီ၊ ကနေ့ နှစ်ဆန်းသုံးရက်ဟဲ့... တဲ့၊ အော်ပြောတယ် သူငယ်ချင်းတို့”

ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားက အမှတ်ပေး၏။

“ငည့်ရဲ့အိမ်က စကားတောင်စားရဲ့အိမ်ထက် မြင့်ပါပေတယ်”

အိမ်အမြင့်မှာ ချန်ပီယံ

“ကိုငလက်တိုရဲ့ အလှည့်ရောက်ပြီဗျို့”

ကျောင်းသား၊ ကိုရင်များက အားရဝမ်းသာ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီး ကြ၏။ ငလက်တိုမှာ အလှည့်ကျသဖြင့် နွဲ့မနေနိုင်တော့ပါ။ “အဟင်း” သံဖြင့် စတင်အပြီးတွင် သူ၏ အိမ်မြင့်ကြီးဇာတ်လမ်းကို စတင်လေ၏။

“တို့အိမ်လည်း တော်တော်မြင့်တာပဲကွ။ မြင့်ပေမဲ့ ခင်းထားတဲ့ ကြမ်းတွေက ဖရိုဖရဲနဲ့၊ ဟိုတစ်ချောင်း၊ ဒီတစ်ချောင်း ဖြစ်နေတယ်။ တချို့နေရာကျတော့ အပေါက်ကြီးဖြစ်ပြီး ကြမ်းတွေက တစ်နေရာမှာ သွားစုနေတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကြမ်းပေါက်ကျမကျအောင် မနည်းကြီး သတိထားနေရတယ်”

“အမေလည်း ကြမ်းတွေကို ပြင်မယ်ပြင်မယ်နဲ့ အားကိုမအားပါ

ဘူး။ အဲဒီလို ကြမ်းတွေပြန်မကွပ်နိုင်ခင်မှာပဲ အတော်ဝေးဝေးက ဆွေမျိုး
တွေ အလည်လာကြတယ်။ အဲဒီထဲမှာ နေ့စေ့လစေ့နဲ့ ကိုယ်ဝန်ဆောင်
တစ်ယောက်လည်း ပါလာသေး”

“ဧည့်သည်တွေရောက်လာပြီး ငါးရက်အကြာမှာ အဲဒီမိန်းမ မျက်နှာ
မြင်ပါလေရောဟေ့။ လက်သည်မိန်းမကြီးကလည်း မှန်ရီမှန်မှားနဲ့
ကလေးကို ဆန်ကောထဲရယ်လို့ ချလိုက်တာ အကျိုးနည်း ကြမ်းပေါက်
ပေါ် ချမိတာကလား”

“သွားပြီ၊ သေပြီ” ဟု တစ်ယောက်သော ကျောင်းသားက စိတ်
လှုပ်ရှားစွာအော်၏။ “နားထောင်ပါဦးကွာ” ဆိုကာ ငလက်တိုက ဆက်
ပြော၏။

“ကလေးကျသွားပြီ ကျသွားပြီ၊ အော်သံလည်း ကြားရော အဖေ
ဟာ လှေကားအတိုင်း ပြေးဆင်းသွားပြီး ကလေးကို ကောက်ယူရတယ်။
ကံကောင်းထောက်မလို့ မကျိုးမပဲ့ဘဲ ကောက်ယူနိုင်ခဲ့ပေမဲ့ ကလေးဟာ
ဆံပင်ဖြူ၊ သွားတွေကျိုး၊ ပါးရေတွေ လိပ်ပြီး ခါးကုန်းနေပြီ”

ကျောင်းသား၊ ကိုရင်များမှာ သဘောကျလွန်းသဖြင့် အားရပါးရ
ရယ်မောကြ၊ လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးကြ၏။

“အင်း ... အိမ်တကာ့အိမ်မှာ ငလက်တိုရဲ့အိမ်ဟာ အမြင့်ဆုံးပဲဟ”
ဆရာတော်ဘုရားလည်း ငလက်တိုအား အနိုင်ပေးလိုက်ရလေ
သတည်း။

မှည့်သော အသီး

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့ပြီးသော ချီပါသား၊ ပခန်းသားမှာ၊ စကား
တောင်စား ပုံပြင်များ၊ ငလက်တိုနှင့် ငညိုဝတ္ထု၊ ချီပါသားပခန်းသား
စသည်ဖြင့် အမည်အမျိုးမျိုးတပ်ထားသော စာအုပ်များတွင် ဟိုတစ်စု

သည်တစ်စ တွေ့ရသည်များ၊ ကြားဖူးနားဝ ရှိသည်များကို ဆီလျော်အောင် စုစည်းရေးသားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပုံနှိပ်မှုအဖြစ် မတွေ့ဖူးသေးသော၊ ကြားဖူးနားဝရှိသည့်၊ သို့မဟုတ် စာနယ်ဇင်းများတွင် ဖတ်ရှုဖူးခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်သော ချီပါသားစကားတစ်ပုဒ်ကို ယခုဖော်ပြပါဦးမည်။

အခါတစ်ပါးတွင် မြစ်ကမ်းနားအတိုင်း ကြိုးဆွဲပြီး ဆန်တက်လာသော လှေကြီးတစ်စင်းမှ လူများအား ကမ်းပေါ်မှ လူတစ်ယောက်က ခရီးကြုံလိုက်ပါရစေဟု ခွင့်တောင်း၏။ လှေမှာ ရွာသူကြီးတစ်ဦး စီးနင်းလိုက်ပါလာသော လှေဖြစ်သည့်အတွက် ရွာသူကြီးသည် လှေပေါင်းမိုးကဲလားကို မ၊ပြီး မေး၏။

“ဟေ့ ... မင်းဘယ်ရွာကလဲဟေ့”

“ကျွန်တော် ချီပါရွာကပါ သူကြီးမင်းခင်ဗျာ”

“တန်တန်၊ ချီပါသား၊ ပခန်းသားများဟာ စကားအကော်အကတ်များသတဲ့၊ မဖြစ်ဘူး”

ကမ်းပေါ်မှလူက မျက်နှာငယ်ကလေးဖြင့် အသနားခံ၏။

“သူကြီးမင်းရယ် ... စကားတစ်လုံးမှ မပြောပါဘူးခင်ဗျာ၊ ကျွန်တော် ရေငုံနေပါ့မယ်၊ ပင်ပန်းလွန်းလို့ပါခင်ဗျာ”

ခိုင်လုံသော ကတိစကားရသဖြင့် ရွာသူကြီးမင်းသည် ချီပါသားအမည်ခံ သူကောင့်သားအား လှေပေါ်တွင် တင်ခဲ့၏။

လှေသည် ကြိုးဆွဲလမ်းသာလျှင် သာသည့်ကမ်းထက်ကူးပြီး ကြိုးဆွဲလိုက်၊ လေလာလျှင် ရွက်တိုက်လိုက်ဖြင့် ခရီးဆက်လာရာ ထမင်းစားချိန်သို့ ရောက်လာ၏။ လှေသားများမှာ အပြေးအလွှား လူလဲနှင့် စားရသည်။ ရွာသူကြီးမှာမူ ချီပါသားနှင့် မနီးမဝေးတွင် ကျကျနန ပွဲကြီးပွဲရုံ တည်ခင်းကာ ထမင်းစား၏။ ချီပါသားအား တူတန်သည်

မထင်၊ စားပါဦးလား လောကွတ်မျှ မလုပ်။

ထမင်းစားပြီးသွားလေပြီ။

သူကြီးကတော်သည် အခွံနွှာထားသော သရက်သီးစိတ် နီနီရဲရဲ ကြီးများကို သူကြီးရှေ့သို့ လာချ၏။ သူကြီးက တစ်စိတ်ပြီးတစ်စိတ် ပါးစပ်မှ တပျတ်ပျတ်မြည်လျက် စား၏။ သုံးစိတ်စားဆဲတွင် အရသာ တွေ့လွန်းဟန်တူ၏။

“တယ်ကောင်းပါကလား၊ အင်း ... သစ်သီးများဟာ မှည့်ပြီဆိုမှ ဖြင့် တယ်ချိုတာပဲ”

ဤစကားကို ရေငုံထားသော ချိုပါသား မကြားရလျှင်ကောင်း၏။ ယခုကြားသောအခါ လူကနေသော်လည်း ပညာက မနေပါ။ သူကြီးရှေ့ မလှမ်းမကမ်းတွင် ဖြန့်ကျင်းထားသော အရာတွေဘက်သို့ မေးငေါ့ပြ၏။ ချိုပါသား မေးငေါ့ပြသောအရာမှာ နေလှန်းထားသော ငရုတ်သီးမှည့် တွေ။

ချိုပါသား မေးငေါ့ပြတာကို သူကြီးမြင်သည်။ ဘာကို ပြသလဲဆို တာလည်း သိသည်။ ဟာ ... ဟုတ်တယ်ဟေ့။ ငရုတ်သီးကတော့ မှည့်ပေမဲ့ စပ်သကွ စသည်ဖြင့် ဝန်မခံ။ ငါ သိသည်၊ ငါ တတ်သည်၊ ငါ့ကို ဆရာမလုပ်ရဟူသော အတ္တကြီးသူဖြစ်သဖြင့် ဒေါသတကြီး ထရပ် ၏။

“သယ် ... ငါ့ကိုလာပြီး ဆရာလုပ်လို့။ ဟဲ့ ... ဟဲ့ ... လှေကို အမြန်ဆုံး ကမ်းကို ကပ်စမ်း။ ဒီကောင်ဟာ ရေငုံထားပေလို့၊ ရေသာ ငုံ့မထားရင် ငါ့ကို ဘယ်လောက်ဒုက္ခပေးမယ် မသိဘူး။ ကဲ ... ကဲ ... မောင်မင်းကြီးသား ကျေးဇူးရှင်ကြီး ဆင်း ... ဆင်း”

အတင်းမောင်းချသဖြင့် ချိုပါသားမှာ လှေပေါ်မှ ဆင်းနေခဲ့ရလေ ၏။ ငါ အမြဲမှန်သည်၊ ငါ ဘယ်တော့မှမမှားဟူသော စိတ္တဇဝေဒနာရှင်

ကို ဆရာသွားလုပ်မိသည် မဟုတ်လား။

ယခုဖော်ပြခဲ့သမျှတို့တွင် ချီပါသား၊ ပခန်းသား မကောင်းကြောင်း လုံးဝ မပါပါချေ။ သို့ရာတွင် ငလက်တိုနှင့် ငညိုတို့ သူဌေးပေါက်စ ကလေးထံ ငွေတစ်တင်းလိမ်ခဲ့ပုံ၊ ထိုငွေတစ်တင်း အပိုင်ရရန် တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အကောက်ကြံပုံ၊ မြင်းခြံတွင် အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် မိန်းမ လိုက်စားသော လှေသူကြီးများကို အချဉ်ဖမ်းပုံ၊ အောက်အရပ်တွင် လှည့် လည် လိမ်လည်ပုံများ ပါရှိသော စာအုပ်တစ်အုပ် ရှိပါသည်။ ထိုစာအုပ် အမည်ကို ‘စကားတောင်စား’ ဟု အမည်ပေးထားပါသည်။

ငမဲသား စကားကြွယ်ကြွယ်

ငမဲမြို့သည် ရှေးအခါက မင်းဘူးခရိုင်ထဲတွင် ပါဝင်၍ ယခု အခါတွင် မကွေးတိုင်းအတွင်း၌ ပါဝင်သော မြို့နယ်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။ ငမဲမြို့သည် မင်းဘူးမြို့မှ ၄၃ မိုင်နှင့် ၅ ဖာလုံ ဝေးကွာ၏။ မင်းဘူးမြို့မှ ပခန်းရွာအထိ ၃၁ မိုင်နှင့် ၅ ဖာလုံ ဝေးကွာ၍ ပခန်းမှ ငမဲမြို့သို့ ၁၂ မိုင်ဝေးကွာပေသည်။ ပခန်းရွာသည် ငမဲမြို့နယ်တွင်းမှ ရွာတစ်ရွာဖြစ်၍ ပုသိမ်-မုံရွာလမ်း၊ မင်းဘူး-အမ်းလမ်းပေါ်၌ တည်ရှိ၏။

အလကားရသောမီး

ငမဲသားစကားကို ရရှိပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

တစ်ခါက ပြောင်းဖူးခင်းမြောက်ရွာမှ ကျောင်းဆရာ ဦးစန်းမြင့်နှင့် စကားစပ်မိ၏။ စပ်မိသောစကားမှာ လှတောသား စကားများအကြောင်း ဖြစ်ပေ၏။ “လှတောသားဟာ ရယ်စရာကိုလည်း အမျိုးမျိုးပြောတတ် တယ်” စသည်ဖြင့် စကားချီကာ-

“ဆရာရေ၊ အဲသည်ဓားကတော့ တို့ဟူးစိမ်းတောင် အံကြိတ်လှီးရ

တယ်”

“ဟုတ်တယ်ခင်ဗျာ၊ ခုတ်တဲ့အခါ သတိထား၊ ရေကို ခုတ်တာ တောင် အသွားလိပ်သွားတယ်ခင်ဗျာ”

စသည့် ရယ်မောစရာများကို မျက်နှာနေ၊ မျက်နှာထားဖြင့် ပြော တတ်၏။

ဘောလုံးပွဲတွင် ရိုက်ပွဲဖြစ်သဖြင့် တိုက်ပိုင်ကြီး စိတ်ဆိုးနေပုံကို—
“တိုက်ပိုင်ကြီး စိတ်ဆိုးနေလိုက်ပုံများ သူ့မျက်နှာကြီးက လျှော်နီ ပင်ကို အခေါက်ခွာထားသလား မှတ်ရ”

ဟူ၍လည်း ခိုင်းနှိုင်းသရုပ်ဖော်မှု ထိမိပုံကို ပြောပြမိရာ ဦးစန်းမြင့် က ပြော၏။

“ကျွန်တော်တို့ အသိများ အသုံးများနေတဲ့ စကားရှိပါကော၊ သည်ကောင် အလကားရရင် ရေတောင် သေအောင် သောက်တယ် ဆိုတာလေ”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ငမဲမြို့က တချို့ရွာတွေမှာလည်း အဲဒါထက် စကားပြောကောင်း တာ ကျွန်တော့်လက်တွေ့”

“လုပ်စမ်းပါဦး တစ်ပုဒ်လောက်”

“အလကားရရင် ရေတောင်သေအောင်သောက်တယ်ဆိုတဲ့ စကား မျိုးပဲ၊ သည်ကောင်ကွာ အလကားရရင် တောမီးတောင် ချွေးထွက်အောင် လှုံတဲ့ကောင်ပါတဲ့”

ငမဲမြို့၏ သက်တမ်း

ဦးစန်းမြင့်ထံက ဤတစ်ပုဒ်သာ ကြားခွင့်ရခဲ့ပါသည်။ သူလည်း မှတ်သားမထားမိ၍ ဤတစ်ပုဒ်သာ သတိရတော့သည် ဆို၏။ သို့ဖြင့်

မချင့်မရဲဖြစ်နေစဉ် ငမဲသားဦးကြီးတစ်ယောက်နှင့် စကားပြောဖြစ်၏။

“ဦးကြီး၊ ငမဲမြို့ရယ်လို့ ပေါ်လာတာ ကြာပြီလားခင်ဗျာ”

“ဆရာလေးနယ်၊ မန်းချောင်းဟာ ငမဲရဲ့တီတွတ်ကျွတ်လောက်ပဲ ရှိတယ်”

မန်းချောင်းဟူသည်မှာ မန်းရွှေစက်တော် ဟူသောစကားတွင် ပါရှိသည့် မန်းဖြစ်ပေ၏။ ချောင်း၊ မြောင်း၊ မြစ်တို့မှာ လူမပေါ်မီက ကမ္ဘာမြေကြီးနှင့်အတူ ဖြစ်ထွန်းစမြဲဖြစ်၏။

ဦးကြီးက မန်းချောင်းသည် ငမဲမြို့၏တီတွတ်ကျွတ်ဟု ဆိုလိုက် သောအခါ ငမဲသည် ကမ္ဘာဦးကမြို့ဟု အဓိပ္ပာယ်ရပေ၏။

ခေတ်ပေါ် မာတင်္ဂများ

အထက်ပါ ဦးကြီးကိုပင် ထပ်မံမေးမိပြန်၏။

“ဂျပန်ခေတ်တုန်းက အမ်းလမ်းဖောက်ဖို့ ဖက်ဆစ်တွေရောက်လာ တော့ ဦးကြီးတို့ ငမဲမြို့နယ်ကို ဝင်မမွှေဘူးလား”

“မွှေပါသော်ကောဗျာ။ အဝတ်လည်း မပါဘူး။ နွားတောင်း၊ ကြက်ဥတောင်း၊ ကြိုးတောင်းနဲ့ ဓာတ်ပြားထဲက မာတင်္ဂရဲ့ အဝတ်တွေ ဘယ်သူချွတ်ယူလိုက်ပါလိမ့်ဆိုပြီး အချင်းချင်း ပြောပြောရယ်ရတာ အမောပဲ”

ဤမျှသာ စာမြည်းအဖြစ် ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။ အများအပြား စုဆောင်း၍ရချိန်တွင် သီးခြားစာအုပ်ဖြင့် မိတ်ဆက်ပေးပါဦးမည်။

ငရဲနဲသား စကားကြွယ်

ငရဲနဲရွာသည် ရွှေဘိုမြို့နှင့် မနီးမဝေးတွင် တည်ရှိသော ရွာတစ်ရွာ ဖြစ်၏။ ချီပါ၊ လှတောတို့နှင့် တစ်ကြောတည်း ဖြစ်သောကြောင့် ငရဲနဲ သားစကားဟု မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်း ဖြစ်သလောဟု ထင်မိပါသည်။ ချီပါနှင့်ထက် လှတောနှင့် ပို၍နီးကပ်သည်ဟု ဆိုကြလေ၏။

ကိုသစ္စာ၏အကြောင်း

မြန်မာစကားတွင် ‘နတ်နေကိုင်း’ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ‘နတ်နေ ကိုင်းတောင် မချန်ဘူး’ ဟူ၍လည်းကောင်း ပြောလေ့၊ သုံးစွဲလေ့ ရှိပေ၏။

စင်စစ်အားဖြင့် သစ်ပင်ပေါ်တွင် နတ်ထိုင်နေသည်ကို မမြင်ဖူးကြ ပါ။ ဘယ်ကိုင်းတွင် နတ်နေသည်၊ မနေသည်ကိုလည်း မသိကြပါ။ နာထမှာ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်၏။ ကိုးကွယ်ရာအရာကို အမြင့်အမြတ်တွင် နေရာပေးရ၏။

သစ်ပင်တစ်ပင်ကို ခုတ်သော၊ ချိုင်သောအခါ အားလုံးချိုင်ပစ်က သေသွားနိုင်၏။ သို့အတွက် အမြင့်ဆုံး ကိုင်းတစ်ကိုင်း ချန်ပစ်ခဲ့၏။

လွယ်လွယ်ကူကူပင် အမြင့်ဆုံး၊ ထိပ်ဆုံးက ကိုင်းမို့ နတ်နေကိုင်းဟု သုံးနှုန်းလိုက်၏။

ထိုသို့ ချန်ခြင်း၊ ခြွင်းခြင်းမရှိဘဲ ဆင်ခြင်တုံတရား ခေါင်းပါးစွာ ပြုမူခြင်းကို နတ်နေကိုင်းတောင် မချန်ဘူး ပြောလေ့ရှိကြ၏။

ငရဲနဲ့ တစ်ရွာလုံးသည် ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူများ၊ ကောင်းမွန်စွာ နေထိုင်သူများကြောင့် သတင်းမွှေး၏။ နှာခေါင်းကျည်ပွေ့ကြောင့် နာမည်ပျက်၏။

သူသည် အပေါင်းအသင်းကောင်း၏။ ဆက်ဆံရေးကောင်း၏။ သို့ရာတွင် မိန်းမနှင့် ပတ်သက်လာလျှင်ကား လင်ရှိ၊ လင်မဲ့၊ သမီးအရွယ်၊ မြေးအရွယ်လည်း မရှောင်၊ ကျေးဇူးရှိသူ ဆရာသမားတို့၏သမီးပါ ကလား၊ ဇနီးပါကလားဟူ၍လည်း မထောက်ထားပေ။ သို့အတွက် သူ့အကြောင်းကို ဤသို့ပြောကြ၏။

“ဟေ့ ဟေ့ သည်ကောင် အိမ်မလာပေစေနဲ့၊ မိန်းမနဲ့ ပတ်သက် လာရင် ထရံမှာကပ်ထားတဲ့ အရုပ်တောင် စိတ်မချရဘူး၊ သည်ကောင် သစ္စာမဲ့ပုံက နတ်နေကိုင်းတောင် ချန်တာမဟုတ်ဘူး”

သွားရည်တများများဖြင့်

ဦးလှတွင် သားသုံးယောက်ရှိ၏။ အားကောင်းမောင်းသန်တွေ လည်း ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် လယ်ထဲ၊ ယာထဲတွင် ထိုသားများသည် အဖော်မရချေ။ ခိုင်းပြန်၊ စေပြန်လျှင်လည်း ဖြစ်ကတတ်ဆန်းလုပ်၏။ အပေါ့အလေး သွားသလိုလိုနှင့် အလုပ်ကို ပစ်ထားခဲ့တတ်၏။

သို့အတွက် သူတစ်ပါးကို ငှားရမ်းအသုံးပြုရသည်။ ဦးလှသည် ဤသို့ဖြစ်ရသည်ကို နည်းနည်းမျှ မကျေနပ်ပါ။ သူ့သားတွေ ဘယ်မှာ ရှိသလဲ စနည်းနာလိုက်လျှင် မိန်းမတွေ စုစုရှိသောနေရာ၌ သူ့သားတွေ

ရှိနေလေ့ရှိကြောင်း သိရ၏။

စားဖို့နှင့် လည်ဖို့လောက်သာ အာရုံထားနေသော သူ့သားတွေ အကြောင်းပြောရန် အားခဲထားစဉ် ကျည်းကန်ဘက်မှ ဆွေမျိုးတို့ရောက်လာသည်။ သားတွေ စုံညီရောက်လာချိန်၌ “သားတွေကော လိမ္မာကြရဲ့လား” မေးကြသည်။

“မပြောပါနဲ့တော့ဗျာ။ သူများ သားများကျတော့ လုပ်လိုက်၊ ကိုင်လိုက်တာ အိပ်ချိန်၊ စားချိန်မှ ရှိသေးလားမှတ်ရ။ ကျုပ်တို့သားတွေကျတော့ အလုပ်ဆိုရင် သံပတ်ကုန်နေတဲ့ နာရီအိုကြီးလားမှတ်ရ၊ တုံ့နှေးတုံ့နှေးနဲ့။ အဲ မိန်းမများမြင်လိုက်ရင်တော့ အီးနဲ့ရတဲ့ခွေးဝဲစား ကျနေတာပဲ။ သွားရည်တများများ၊ အမြီးတယမ်းယမ်းနဲ့။”

ဦးလှ ချုပ်တည်းထားရသမျှ သွန်ချလိုက်ရာ သားသုံးယောက်မှာ ခေါင်းငုံ့နေသလောက် ဆွေမျိုးများမှာ တသောသော ရယ်မောကြလေ၏။

ချစ်မမကိုပဲ စွဲနေ

ဦးလှသည် အဖော်ကောင်းသောကြောင့် မြို့သို့ ဘုရားဖူးလိုက်လာသည်။ တည်းခိုသည့်အိမ်ရှေ့တွင် အုတ်တံတား ဘောင်ကလေးရှိသည့် အတွက် ညအချိန်တွင် ဂစ်တာသမားများ လာရောက်စုဝေးကြ၏။ ရာဇူးကမမလည်းပါ၏။ ချစ်မမကိုပဲ စွဲနေလည်း ပါ၏။ ကိုကို ကျွန်တော့်ကို ချာတိတ်လို့ မခေါ်နဲ့ကား မပါသေး။

သို့အတွက် ဦးလှက အိမ်ရှင်ငရဲနဲ့သားထံတွင် စုံစမ်း၏။

“ကာလသားတွေ လာလာရစ်နေတဲ့ ချစ်မမဆိုတာ ဘယ်မှာနေလဲကွ”

“အိမ်ရှေ့မျက်နှာချင်းဆိုင်ကပါဗျာ”

“တော်တော်လှလား၊ ဘယ်အရွယ်ရှိပြီလဲ”

“စောင့်ကြည့်ဗျာ၊ ရုံးသွားဖို့ နောက်ငါးမိနစ်ဆိုရင် ထွက်လာတော့မယ်”

ဦးလှသည် အိမ်ရှင်ပြောသည့်အတိုင်း စောင့်ကြည့်ပါ၏။ ထွက်လာပါ၏။ ကြည့်ရင်း ကြည့်ရင်း ဦးလှ ရင်ထဲမှာ ကလိ ကလိ ဖြစ်လာ၏။

“အမယ်လေးဟဲ့ ... ချစ်မမတဲ့၊ နှုတ်သီးက ချွန်သေးတယ် ဂဠုန်လားမှတ်ရ။ ခေါင်းက မော့ထားသေးတယ်၊ ခြင်္သေ့နဲ့ တူပါဗျာ။ လုပ်ထားတဲ့မိတ်ကပ်က မသာကို သနပ်ခါး လိမ်းထားတဲ့အတိုင်းပဲ။ အံမယ်စီးလိုက်တော့ ခွာမြင့်ဖိနပ်အဖြူနဲ့ ထုံးခဲပေါ် ကျီးကန်း နားနေသလားမှတ်ရ”

“ကိုလှကြီး တိုးတိုးပြောပါ”

အိမ်ရှင်အမျိုးသမီးက အားနာသံဖြင့် သတိပေး၏။

“ကြားသွားမှဖြင့် အားနာစရာတော်”

“ကြားကြားပေါ့ဟ။ ချစ်မမ ချစ်မမနဲ့ နုထွားကြီး၊ ခံချောကြီး မှတ်နေတာ လက်စသတ်တော့ နိမိတ်ကြီးလေးပါးထဲက သူနာရုပ်ပဲကွ။ ဘူးသီးသာဆိုရင် အဆန်တောင်ချောင်ပြီး ဂလောက်ဂလောက် မြည်လောက်ပါပြီကွာ”

ကာယကံရှင်သည် ဦးလှကြီး၏မှတ်ချက်ကို ကြားဟန်တူ၏။ နှုတ်ခမ်းထော်လျက် မျက်နှာကြီး နီသွားလေ၏။

နတ်ပြာတွဲတောင် ယုန်ဝါဝါ

ဦးလှကြီးအိမ်သို့ လာရောက်ကြရန် အစည်းအဝေး ဖိတ်ကြားထားသည်ကို အိမ်ရှင် ဦးလှကြီး မသိချေ။ လူတွေ စုစုရုံးရုံး ရောက်ရှိလာ

ချိန်ကျမှ အိမ်ရှင်က သိသည့်အတွက် “ခင်ဗျားတို့ဟာကဗျာ ထွက်ဟဲ့ ထွက်ဟဲ့ ဆိုလို့သာ ထွက်လာရ၊ ငါကား ဘီဂါးဖြစ်တော့သကိုး ဆိုတာလို ဖြစ်နေပါပေါ့လား” ဟု ဆီးကြိုနှုတ်ဆက်သည်။

သစ်တုံးပေါ် ထိုင်သူထိုင်၊ တံစက်မြိတ်အောက် စုသူစုနှင့် တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ပြောသံများ ညံ့နေလေသည်။ အစည်းအဝေး ဖိတ်ကြားသူကား မလာသေးချေ။

“ဟေ့ ... ယုန်ဝါဝါမြောက်၊ နတ်ပြာတွဲတောင်တဲ့”
အသံတစ်သံ ပေါ်လာသည်။

“မင့်ဟာက နဂါးလှည့်ပဲကွ၊ အခုပြောနေတာက နတ်နေနဲ့ စက်နေ”

“စက်က ဆန်စက်ထဲမှာ၊ နပ်က ကားဘီးထဲမှာ”

ရယ်မောသံများဖြင့် အတန်ကြာအောင် ဆူညံနေပြီးမှ ငြိမ်သက်သွား၏။ ထိုအချိန်တွင် ဦးစွာ စကားစခဲ့သူက ဤသို့ နိဂုံးချုပ်၏။

“နဂါးခေါင်း အရှေ့လှည့်တယ်၊ အနောက်လှည့်တယ် ပြောရအောင် အဲသည်လူ မြင်ခဲ့လို့လား။ အဲသည်နဂါးက ဘယ်ရွာနားမှာလဲ။ ဟင်း နဂါးကိုမြင်ဖူးဖို့ နေနေသာသာ တီကောင်တောင် မျိုးစုံအောင် မမြင်ဖူးပဲနဲ့”

“အေးကွ အဲသည်နဂါး ဘယ်နားမှာရှိလဲ သိချင်တယ်”

“ဘာလုပ်မလို့လဲ”

“ဘာလုပ်မလို့လဲ ဟုတ်လား၊ ဖမ်းပြီး ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ကို ရောင်းစားမှာပေါ့ကွာ၊ ရလိုက်မယ့် ပိုက်ဆံတွေတော့ မြင်လို့ကောင်းမှာ မဟုတ်ဘူး”

မီးတွင်းသုံးပစ္စည်း

ဦးလှကြီး လယ်တောသို့အသွားတွင် တစ်စုံတစ်ရာကိုင်လျက် ပျာပျာပျာပျာ လျှောက်လာသော အမျိုးသမီးငယ်တစ်စုကို တွေ့ရ၏။ နင်တို့ ဘယ်ကပြန်လာတာလဲ မေး၏။

“သမဆိုင်မှာ ငံပြာရည် ရောက်နေတယ်ကြားလို့ သွားခဲ့တာပါတော်”

“ရဲ့လား”

“ငံပြာရည်တဲ့တော်၊ ထန်းခေါက်တွေ ရေစိမ်ထားသလားမှတ်ရ”

“နင်တို့ကကော”

“သကြား သွားထုတ်တာပါတော်၊ ကြည့်ပါဦး သကြားခွဲတမ်းတဲ့၊ မီးနေသည်သုံးတဲ့ ‘နမ်းထုပ်’ လောက်ပဲရှိတယ်၊ နှာရှူချင် ယူသွားလေ”

“တော်ပါပြီဟာ”

မြန်မာမီးနေသည်များ နနွင်းလိမ်း၊ နနွင်းစားပြီး မီးလှုံစဉ်ကာလ အတောအတွင်း၌ နမ်းရရှူရသော အထုပ်ကလေးကို နမ်းထုပ်ဟုခေါ်သည်။ စမုန်နက်နှင့် အခြားဆေးမည်များ ရောနှောထည့်ထားသည်။

ဦးလှကြီးမှာ သူတို့နှင့်ဝေးအောင် မြန်မြန်ပြေးခဲ့ရပေ၏။

ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကား

ပူအိုက်သော ရာသီကြီးတွင် ရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီး ရုပ်ရှင်ရုံထဲမှ ထွက်လာသော လူများကို ဦးလှကြီး အံ့ဩစွာ ငေးကြည့်နေ၏။ အန်ထွက်လာသော လူအုပ်ထဲတွင် သူ့အသိ ရွာသားကလေးနှစ်ယောက် ပါလာသဖြင့် မေးကြည့်၏။

“ဇာတ်ရှင် ကြည့်ခဲ့ကြတယ်မှတ်တယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ဘကြီး”

“နေ့ခင်းကြောင်တောင်ကြီးမှာ အလုံပိတ်၊ မှောင်ချပြီး ပြတာကြီးကွယ်၊ အိုက်မှာပေါ့ဟ”

“အမယ်လေး ဘကြီးက ထင်နေတာ၊ အထဲမှာ အေးလိုက်တာ ဆောင်းတွင်းလား မှတ်ရတယ်၊ ခေါင်းပေါ်မှာ ပန်ကာချည်းပဲ။ လင်းတတွေ ဝဲနေတဲ့အတိုင်းပဲ”

သည်လိုဆိုလျှင် တော်သေးရဲ့ဟု အောက်မေ့နေစဉ် ပထမဖြေသူနှင့် အတူပါသူက ဝင်ပြော၏။

“မယုံနဲ့ ဘကြီး၊ မဟုတ်ဘူးဗျာ၊ အိုက်လိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း၊ ဇနက္ကမင်း သမုဒ္ဒရာထဲမှာ ကူးသလို ကျွန်တော်တို့လည်း ချွေးအိုင်ထဲမှာ လက်ပစ်ကူးရင်း ဓာတ်ရှင်ကြည့်ခဲ့ရပါတယ်ခင်ဗျာ”

“မင်းတို့ဟာက ရှေ့စကားနဲ့ နောက်စကား မညီပါကလား၊ ငါဘာကိုယုံရမှာလဲ” ညည်းတွားလျက် ဦးလှကြီးမှာ ခေါင်းကိုကုတ်နေလေ၏။

ဆိုင်ကလုန်းနှင့် တိုင်းဖွန်း

အုန်းတောသို့ ကိုလှကြီးနှင့် အပေါင်းအသင်းများ ရောက်သွားကြ၏။ ရာသီဥတုမကောင်းသောကြောင့် လုပ်ခင်းဆောင်တာများ ဆွံ့အလျက်ရှိရာ အလုပ်အကိုင်ရနိုး၊ ရောင်းလမ်းဝယ်လမ်းတွေ့နိုးဖြင့် လေ့လာခြင်း ဖြစ်ပေ၏။

သို့ဖြင့် ပြန်ရန် ကားစောင့်နေစဉ် အသိတစ်ယောက်နှင့်တွေ့၏။ ရွာခံကခေါ်သဖြင့် အိမ်သို့ လိုက်သွားကြရာ ထိုင်မိသည်နှင့် ရွာခံလူက မေး၏။

“မိုးလေဝသ အခြေအနေကောင်းရဲ့လား”

“ပြာပူမိုး မရွာရုံတစ်မည်ပဲ ကျန်ပါတော့တယ်ကွာ”

ကိုလှကြီး၏ အပေါင်းအသင်းက ဖြေခြင်းဖြစ်၏။

“ဒါဖြင့် လုပ်ခင်းဆောင်တာတွေ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကောင်းမလဲ”

“လူစိုက်တာ မပြောနဲ့။ အလေ့ကျပေါက်တဲ့ မြက်ပင်တောင် ပိုးကျ ပါတယ်ကွာ”

အိမ်ရှင်မှာ မောသွားဟန်ဖြင့် အားယူကာ မေးပြန်၏။

“တစ်နှစ်တလေနဲ့တော့ ကိစ္စမရှိပါဘူးလေ”

“နှစ်နှစ်ဆက်ပြီး မိုးခေါင်တာကွာ၊ ဘယ်နှယ် ကိစ္စမရှိရမှာလဲ၊ ငါ့အိမ်ထောင်ရဲ့ စီးပွားရေးကို မင်း မြင်စမ်းစေချင်တယ်။ ဆိုင်ကလုန်း လေမုန်တိုင်းနဲ့ တိုင်းဖွန်းလေမုန်တိုင်း ရောမွှေသွားသလား မှတ်ရတယ် ဟေ့”

ဟုတ်ပင် ဟုတ်သော်လည်း ကိုလှကြီးမှာ တဟားဟား ရယ်နေမိ လေ၏။

ဆိတ်ခွန်သားအတွေး

ထိုအိမ်မှပင် မပြန်ကြပါနဲ့ဦး၊ ကားပေါပါတယ်ပြောကာ ထမင်း ကျွေးရန် ဇွတ်ပြင်ဆင်သည်။ ပြင်ဆင်နေစဉ်တွင် လူကြီးတွေ ထမင်းစား ချိန်၌ ဝင်မရှုပ်စေရန်အတွက် ကလေးတွေကို ဦးစွာကျွေးသည်။

ကလေးတွေက ပန်းကန်ကိုယ်စီဖြင့် အဖိတ်ဖိတ်အစဉ်စဉ် စားကြ ၏။ စားရင်းလည်း ဆော့သေး၏။ ဤအခြင်းအရာကို ကလေးတို့အဖေ က မြင်သဖြင့် သတိပေး၏။

“ထမင်းစားရင်း မဆော့ကြနဲ့ဟဲ့၊ ထမင်းစေ့တွေ မဖိတ်စေနဲ့”

ဤအထိကား ဧည့်သည်တွေ ငြိမ်နေသေး၏။

“ထမင်းစေ့တွေကိုလည်း မနင်းမိစေနဲ့၊ နင်းမိရင် ညကျတော့ ထမင်းလုံးတစ္ဆေခြောက်တယ်ဟဲ့”

ထိုအခါတွင်ကား ဧည့်သည်တစ်ယောက်က ခါးဆန့်ပြီးပြော၏။

“ခင်ဗျားဗျာ ထမင်းစေ့နင်းမိတိုင်းသာ ထမင်းလုံးတစ္ဆေခြောက်ရင် တော့ ဆိတ်ခွန်သားတွေ အိပ်ရတော့မှာ မဟုတ်ဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”

အိမ်ရှင်က ယောင်နနဖြင့် ပြန်မေး၏။

“သူတို့ရက်ကန်းစင်မှာ တင်ဖို့အတွက် ချည်တွေကို အစာတင်တဲ့ အခါ ထမင်းလုံးနဲ့ရောပြီး နင်းရတာပဲဗျ။ ထမင်းစေ့ကို ခြေထောက်နဲ့ နင်းမိတိုင်းသာ ထမင်းလုံးတစ္ဆေခြောက်ရင် ရက်ကန်းသမားတွေ ရူးကုန် တော့မှာပဲ”

ပတ်ဝိုင်းအလယ်မှလူ

“ဟဲ့ ဘယ်လိုလဲ၊ လက်ဆေးခွက်လာချသွားတာ တစ်နာရီလောက် ရှိပြီ၊ ငါက ထမင်းမစားဘဲ လက်ဆေးရေတွေ သောက်ရမှာလား”

လက်ဆေးခွက်တွင် ဆေးထားသောလက်ပင် ရေခြောက်နေပြီ။

သို့အတွက် ဦးလှက ထမင်းစားပွဲမှ လှမ်းအော်ခြင်း ဖြစ်၏။

“လာပြီ အဖေရေ”

သမီးဖြစ်သူသည် ထမင်းပန်းကန်နှင့် ဟင်းချိုပန်းကန် လာချပေး ပြီး ပြန်ဝင်သွားပြန်၏။ ဦးလှမူ ဆာဆာနှင့် ကုန်းလွေးပြီ။ သမီးကတော့ ပြန်ထွက်မလာသေး။ မီးဖိုချောင်ဘက် လှမ်းကြည့်လိုက်၊ ထမင်းကို ဟင်းချိုနှင့်မျှောချလိုက် စားရာ ထမင်းတစ်ပန်းကန်မှာ တစ်ဝက်ချော သွားပြီ။

“သမီးရေ၊ အဖေမှာတော့ စားပြီးသား ထမင်းက ချေးတစ်ပိုင်း ဖြစ်နေပြီဟေ့”

သမီးဖြစ်သူသည် စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်နေသော မျက်နှာဖြင့်

ထွက်လာကာ ဟင်းနှစ်ပန်းကန်ချပေး၏။

“အဖေကအော်လေ သမီး ဘာလုပ်ရမှန်း မသိလေပဲ၊ မီးဖိုထဲမှာ အမေလုပ်ထားတာက ထမင်းကြမ်းကတစ်အိုး၊ ထမင်းသိုးကတစ်အိုး၊ ထမင်းပူကတစ်အိုး၊ ဟင်းကြွင်းဟင်းကျန်နဲ့ အိုးတွေကလည်း စီနေတာ”

“ဒါနဲ့ပဲ ဒါလောက်ကြာရသလား”

“ကြာတာပေါ့ အဖေရာ၊ ဘယ်အိုးမှာ ဘာရှိတယ်ဆိုတာ အပ်ကျ မပ်ကျမသိတိုင်း လျှောက်ဖွင့်ကြည့်နေရတာ ဆိုင်းဝိုင်းထဲက ပတ်တီး ဆရာ ပတ်လုံးစမ်းတာထက်တောင် ပင်ပန်းသေး”

“အေးပါကွယ်၊ မသိလို့ပါ” ဟုပြောပြီး ဦးလှမှာ ရယ်မောနေရလေ ၏။

ကြားပြီဆိုမှဖြင့်

အောက်ပါတို့မှာမူ ဦးလှကိုယ်တွေ့ မဟုတ်ပါ။ ဦးလှ မြင်ခဲ့ကြားခဲ့ သမျှအနက် မှတ်မိသမျှကို တစ်ဆင့်ပြန်ပြောခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ငရဲနံ့ရွာသား သားအဖနှစ်ယောက်ရှိသည်။ အလုပ်လည်း အလွန် လုပ်၏။ လုပ်သမျှထက်လည်း ပိုပိုသာသာ ကြွားဝါလေ့ရှိ၏။ သို့ကြောင့် ကိုဆင်သားအဖဟု ကွယ်ရာမှာ ခေါ်လေ့ရှိကြပေ၏။

တစ်နေ့တွင် ဖခင်ဦးလှကြွားက ဝါးနှီးဖြာနေ၍ သားဖြစ်သူ မောင်လှကြွားက ခပ်လှမ်းလှမ်းတွင် တောင်းရက်နေလေသည်။ တောင်း ရက်နေသူ ဘေးသို့ လူငယ်သုံးယောက် ရောက်လာ၏။ တစ်ယောက် ၏ လက်ထဲတွင် ပုလင်းတစ်လုံးပါလာကာ နှီးတစ်ပင်တောင်းပြီး ပုလင်း ထဲမှ တစ်စုံတစ်ရာကို ကော်ထုတ်နေ၏။

“ဘာတွေ ဝင်နေလို့လဲဗျာ”

တောင်းရက်နေသူက မေး၏။

“ဘူးဆိုကျွဲပြီး ဝင်သွားလို့ကွ”

“တော်သေးတာပေါ့ဗျာ။ ကျုပ်အဖေသောက်တဲ့ အရက်ပုလင်းဗျာ၊ အရက်ငဲ့မရအောင် ဆို့နေလို့ သံချောင်းနဲ့ ကော်ထုတ်တာ ဘာတွေ မှတ်လဲ”

“ဘာတွေလဲ”

“အမယ်လေး ... နည်းတဲ့မြေကြွက်ကြီးတွေ မဟုတ်ဘူး၊ ထွက် ထွက်လာလိုက်တာ အကောင်တစ်ထောင်လောက် ရှိတယ်”

“အကောင်တစ်ထောင်ဆို ပုလင်းက အကြီးကြီးပေါ့”

“ဒါပေါ့ဗျာ”

ခဏတစ်ဖြုတ်နေပြီးနောက် လူငယ်ကလေးသုံးယောက် ထပြန် သွားကြ၏။ ထိုအခါ ခပ်လှမ်းလှမ်း၌ ဝါးနှီးဖြာနေသော ဖခင်က လှမ်းဆဲ ၏။

“ခွေးမသား၊ အလကားကောင်”

“ဘာပြုလို့လဲ အဖေရ၊ ကျုပ်တို့မှာ ကြွက်ဝင်နိုင်တဲ့ပုလင်းဝေးလို့၊ အိမ်မြှောင်ဝင်စရာ ပုလင်းတောင်မရှိဘူး မဟုတ်လား”

“နင် ဘာသိလဲ၊ ကြွားတာ ပိုက်ဆံပေးရတာမှတ်လို့၊ အဲဒါကို ကြွက်နဲ့ ကြွားရသလား ငအရဲ့၊ ကြွားခြင်းကြွားရင် ဆင်အကောင် တစ်သိန်းလို့ ကြွားပါလား”

ဟင်းအိုးတစ်လုံးအကြောင်း

ဦးလှ၏ အိမ်နီးချင်းအိမ်မှ အိမ်ရှင်မ ခရီးသွားနေစဉ်က ဖြစ်ပေ၏။ အိမ်ရှင်မမရှိတော့ပြီဆိုလျှင် အိမ်ဦးနတ်ဆိုသော ဘကြီးသားမှာ တောင် စင်းစင်း၊ မြောက်စင်းစင်း ဖြစ်ရတော့သည်။

ဆန် ဘယ်နားရှိသလဲ၊ ထမင်းအိုး ဘယ်ဟာပါလိမ့်။ ဆီအိုး၊

ဆားအိုးကော၊ ကြက်သွန် ဘယ်နားထားသလဲ စသည်ဖြင့် စမ်းတဝါးဝါး ဖြစ်ရပြီ။ ယောင်တီးယောင်နဖြင့် ထမင်းအိုးတစ်လုံး တည်ပြီးနောက် ရေစိမ်ထားသော ကုလားပဲများကိုတွေ့သဖြင့် ကုလားပဲဟင်းချက်ရန် စီစဉ်ရသည်။

ကုလားပဲဟင်းထဲတွင် ဆီဆားကြက်သွန်ပါသည်မှာ သေချာ၏။ သို့ရာတွင် ငါးပိ ထည့်ရသလား၊ မထည့်ဘူးလား ဇေဇေဝါဖြစ်၏။ သူတစ်ပါးကို မေးရန်မှာလည်း ရှက်စရာကောင်းနေသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကုလားပဲဟင်းအိုး တည်သည်။ ချွေးတလုံးလုံးဖြင့် မီးထိုးသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အိမ်ရှေ့မှဖြတ်သွားသော နှမကိုမြင်သဖြင့် လှမ်းခေါ်ရသည်။

“ငါ့ ကုလားပဲဟင်း တည်ပေးစမ်းပါဦးဟာ”

နှမဖြစ်သူက မီးဖိုထဲဝင်ကြည့်အပြီး၌ စိတ်ပျက်စွာညည်းညူလိုက် ၏။

“ဒါလောက် ရေများနေမှတော့ ဟင်းအိုးရဲ့ ဟိုဘက် နှုတ်ခမ်းနဲ့ သည်ဘက်နှုတ်ခမ်း ကူးတို့ ပို့စားပါတော့ အစ်ကိုရာ၊ ကဲ ... ကဲ ... လှေတစ်စင်းသာရှာပေတော့”

နှမဖြစ်သူသည် အတန်ငယ် စောင့်ကြည့်ပြီးနောက် “ရေတစ်ဝက် ခန်းရင် မီးလျှော့လိုက်ပေတော့၊ ကျွန်မ အပြန်မှာ ဝင်ကြည့်ဦးမယ်” မှာကာ ထွက်သွားလေ၏။

နာရီဝက်ခန့်အကြာတွင် နှမဖြစ်သူသည် ဟင်းရွက်ဟင်းသီးများ ဆွဲလျက် ပြန်လာရင်း ဟင်းအိုးကို ဝင်ကြည့်၏။

“အစ်ကို ... ဆနွင်း (နနွင်း) ထပ်ခတ်သလား”

“အေးဟာ၊ ပဲစေ့တွေကြည့်ရတာ ဖြူဆွတ်ဆွတ်နဲ့ လူသေကောင်နဲ့ တူတယ်၊ ကြည့်မကောင်းဘူးဆိုပြီး နနွင်းထပ်ထည့်မိတယ်”

“အများကြီးထည့်တာကိုး အစ်ကိုရဲ့၊ ဟင်းအိုး ဖွင့်လိုက်တိုင်း အငွေ့ဟပ်လို့ ထရုံမှာကပ်နေတဲ့ အိမ်မြှောင်တွေလည်း ဝါကုန်ပြီ၊ သည်ဟင်းစားရင် အစ်ကိုလည်း အသည်းမရောင်ဘဲ အသားဝါရောဂါ ရတော့မှာပဲ”

ဦးလှမှာ မောင်နှမနှစ်ယောက် ပြောဆိုနေသံကို နားထောင်ရင်း အူနှိပ်နေရ၏။ အစ်ကိုက ခပ်ထုံထုံ၊ နှမက ခပ်သွက်သွက် မဟုတ်လား။

အနေစုတ်ပေမဲ့

“ဟဲ့ ... သူတို့က မင်းမျိုးဆိုပါကလား”

အလှူအိမ်တစ်ခုတွင် ငရနဲသားများ စုရုံးမိစဉ် ရွာသူရွာသားများ နှင့် ဆက်ဆံရေးမပြေပြစ်သော အိမ်တစ်အိမ်အကြောင်းသို့ ရောက်သွား သည့်အတွက် ကြားဖူးနားဝ ရှိဟန်တူသူက ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။

သူကပင် ဆက်လက်၍ “သူတို့ကောင်းစားတုန်းက နားတောင်း ကြီး တလက်လက်နဲ့တဲ့၊ ခြွေရုံတွေက ထီးမိုးပေးရသတဲ့၊ တစ်နေရာနဲ့ တစ်နေရာ သွားရင်လည်း ဝေါနဲ့ထမ်းစင်နဲ့မှ သွားတာတဲ့၊ ငါနဲ့ တစ်ခါ စကားစပ်မိတုန်းက ပြောတယ်ဟေ့”ဟု သတင်းဖောက်သည်ချ၏။

ခပ်ထက်ထက် လူတစ်ယောက်က ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညိတ်ပြီး ပြန်ပြော၏။

“ဝေါတွေ၊ ထမ်းစင်တွေနဲ့ သွားတယ်ဆိုရင်လည်း ဟုတ်လောက် ပါရဲ့၊ တပည့်တပန်းတွေက ထီးမိုးပေးတယ်ဆိုတာလည်း ဟုတ်နိုင်သေး သဗျ၊ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ကျုပ်တို့မှ မမြင်ရဘဲကိုး၊ အဲ ... နားတောင်း ကြီး တလက်လက်နဲ့ဆိုတာကတော့ သက်သက်ကြွားတာဗျ၊ သူ့နားရွက် မှာ အပေါက် မရှိတာကို မျက်မြင်ပဲ”

ဤတွင် တစ်ယောက်က မှတ်ချက်ချပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

“ဝေါစီးပြီး ရွှေထီးဆောင်းခဲ့တဲ့ လူကလည်းဗျာ အခုတော့
ချေးခြောက်ကောက်ပြီး ရောင်းစားနေရပါရောလားဗျာ”

ချေးခြောက်ဆိုသည်မှာ နွားချေးအခြောက်၊ နွားချေးအဆွေးတွေကို
လိုက်လံစုဆောင်းပြီး အလိုရှိသူများထံ လှည်းဖြင့် ပေးပို့ကာ အခကြေးငွေ
ယူနေရခြင်းကို ဆိုလိုပေ၏။

တာကလေးသား စကားခပ်ကြွယ်ကြွယ်

စကားပြောကောင်းသော တာကလေးသား ဦးထွန်းတင်ကြီးနှင့် ဦးထွန်းတင်ကလေးတို့ကို လူကိုယ်တိုင် မတွေ့ဖူးပါချေ။ တစ်ဆင့်စကား ကြားဖူးခြင်းသာဖြစ်ပါ၏။ ဦးထွန်းတင်ကြီးမှာ ထောင်ထောင်မောင်း မောင်း ရင်အုပ်ကျယ်ကြီးနှင့် အသက် ၅၀ ကျော်၊ ယခုဆိုလျှင် ၆၀ နား ကပ်နေလောက်ပါပြီ။

ဦးထွန်းတင်ကလေးမှာမူ ဦးထွန်းတင်ကြီးအောက် မငယ်ပါဘူးဆို သည့်တိုင်အောင် ငါးနှစ်တော့ ငယ်လိမ့်မည်ဆိုပါသည်။ စကားပြောရာ တွင် ဦးထွန်းတင်ကြီးအား လက်အောက်ငယ်သားသဖွယ် နင်ပဲငဆ ပြောသော်လည်း အရွယ်ချင်းမှာ ဆင်နှင့် ဆိတ်တမျှ ကွာသည်ဟူ၏။ အသားမည်းမည်း၊ လက်ပြင်ကုန်းကုန်း၊ မျက်နှာပြားပြား၊ အသံအက် အက်နှင့် လူဖလံကလေးဟု သိရပေ၏။

သူသည် လူကောင်သေးစေကာမူ အဆဲသန်သည်။ စကားပြောရာ တွင်လည်း အနှုန်းအနှိုင်း မပါလျှင် စကားမဖြစ်ပါ။ ယခုဖော်ပြမည့် တာကလေးသား စကားများမှာ သူတို့နှစ်ယောက်အကြောင်းနှင့် သူတို့

နှစ်ယောက်က ဖြန့်ဝေပေးသော ဇာတ်လမ်းများ ဖြစ်ပါပေသည်။

မပန်ပါရစေနှင့်

ဦးထွန်းတင်ကလေးသည် တိုက်ကြက်တစ်ကောင်နှင့် အလုပ်များနေ၏။ နက်မှောင်သောအသားကို အင်္ကျီမဝတ်ဘဲ နေလှန်းထားသောအခါ ချွေးရောင်ဖြင့် ပြာမှောင်နေပေ၏။

ထိုအခိုက် မိန်းမတစ်ယောက် ဖြတ်လျှောက်သွား၏။ ကလေးတစ်ယောက်ချီပြီး ကလေးတစ်ယောက်ကို လက်ဆွဲထား၏။ သူ့နောက်တွင်လည်း ကလေးကလေးချင်း ချီပိုးထားသော ကလေးတွေ အရွယ်အစားစား ပါသေး၏။

ထိုအမျိုးသမီးမှာ ဦးထွန်းတင်လေးတို့ အိမ်နှင့်မဝေးလှပါ။ လူချင်းလည်း ခင်မင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် သူ့တွင် ကလေးမည်မျှ ရှိသည်ကို ကား ဦးထွန်းတင်လေး မသိပါ။ ကလေးများလွန်း၍ ဖြစ်ပါသည်။

ကလေးများလွန်းသည့်အတွက် ပဒုမ္မဒေဝီဟု ပြောင်ပြီးခေါ်ပါသည်။ ဇာတ်တော်ထဲက ပဒုမ္မဒေဝီမှာ သားငါးရာ ဖွားသူ မဟုတ်လား။ သို့ဖြင့် လှမ်းမေး၏။

“ဟဲ့ ... ပဒုမ္မဒေဝီ၊ ဘယ်သွားပြီး သားဆုပန်မလို့လဲ”

“အမယ်လေး ဦးလေးရယ်၊ ကလေးတွေ ဒါလောက်များရတဲ့အထဲ သားဆုများ ထပ်ပန်ရဦးမယ်ဆိုရင်တော့ ခေါင်းမွေးတွေ ကျွတ်ပြီး လူစင်စစ်က သပိတ်ဖင်ဖြစ်ဖို့ပဲ ရှိတော့တယ်”

သို့ကြောင့် ဦးထွန်းတင်က အသံအက်အက်ဖြင့် မေး၏။

“ဘာခုမှ ကြောက်ပါပြီလဲ”

ရှုခင်းရှုကွက် မသက်သာ

“ဪ ... ဟိုဘဝက ငါးပိငါးချဉ်သိပ်ခဲ့မိလို့ ဒီဘဝမှာ ငါးပိ ငါးချဉ်သိပ် ကားစီးကြရသလားမှ မသိတာ”

ဦးထွန်းတင်ကလေးသည် တုံးလုံးကြီးဖြစ်နေသော ကားကိုကြည့်ကာ မြည်တမ်းမိ၏။ ကားထဲတွင် ပိတ်မိနေသူများ၊ ပိနေသူများအား ဆွဲထုတ်သူက ဆွဲထုတ်၊ ဒဏ်ရာရသူများကို အရိပ်ရှိရာသို့ ပို့သူပို့ဖြင့် ကူညီသူများ ပြည့်နေ၏။ ဦးထွန်းတင်လို လူပုကလေးမှာ ထိုလူအုပ်တွင်း မဝင်သာသဖြင့် ဘေးမှ ရပ်ကြည့်နေရ၏။

သူ့စကားကို ဘေးလူတစ်ယောက်က ခေါင်းညိတ် အသိအမှတ် ပြုပြီး သူ့အမြင်ကို ဖြည့်စွက်၏။

“ကားသမားကလည်း လောဘကြီးလွန်းပါတယ်ဗျာ။ ခရီးသည် ၂၀ လို့ ရေးထားတဲ့ကားမှာ ၆၀ လောက် တင်တယ်။ လူနဲ့မှ မတူတာဗျာ၊ ကြက်ခြင်းထဲက ကြက်တွေလား မှတ်ရ”

“ကျုပ်တို့ခရီးသည်ကလည်း အဲဒီလို မြင်တာပဲဗျာ။ သူတို့ဘက်ကလည်း ဓာတ်ဆီ မရဘူး၊ အပြင်ကဝယ်ရတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဒီလိုတင်မှ ကိုက်တယ်တဲ့ဗျာ။ တရားလိုပြောတာလည်း ဟုတ်တုတ်တုတ်၊ တရားခံပြောတာလည်း ဟုတ်တုတ်တုတ်ဆိုတဲ့ ဂေါ်ရာအရေးပိုင်ကြီးတရားခွင်မှာ ပြောသလိုပေါ့ဗျာ”

ထိုစဉ်တွင် သွေးအလိမ်းလိမ်းနှင့် လူတစ်ယောက်ကို ထမ်းစင်ဖြင့် သယ်သွားကြ၏။ လူနာသည် လူးလှိမ့်အော်ဟစ်ရင်း ပါသွား၏။

“မြင်ရချက် မသက်သာလိုက်လေ လူရယ်၊ ငါးဖယ် အကောင်ကြီးကြီး ပြာပူထဲမှာ လူးနေသလား မှတ်ရ”

လူအုပ်ထဲမှ ချွေးတွေသံတွေနှင့် လူတစ်ယောက် ဦးထွန်းတင်ကလေး အနားသို့ လာရပ်ပြီး သတင်းပေး၏။

“ခေါင်းလည်း ကွဲသဗျာ၊ မေးရိုးလည်း ကျိုးသဗျာ၊ လက်၊ နံရိုးနဲ့ ခြေထောက်ကတော့ ငေါထွက်နေလို့ အထူးပြောစရာ မလိုတော့ဘူး။ ပါးစပ်တစ်ခုလုံးလည်း သွေးချည်းပဲ။ သွားတွေလည်းကျန်မှ ကျန်သေးရဲ့ လား မသိဘူးဗျာ”

“သေတဲ့လူ ရှိသေးလား”

“ရှိတာပေါ့ဗျာ၊ နှစ်ယောက် စင်းစင်းပဲ”

“အင်း .. သွားကျိုး၊ နံရိုး၊ ခြေလက်၊ မေးရိုးကျိုးပြီး ခေါင်းအက် တဲ့ လူကတော့ သေတဲ့လူကို ပြောတော့မှာပဲ”

“ဘာဆိုလို့ ပြောရမှာလဲဗျာ”

“နင်တို့က သေသာသေတာ၊ ငါ့လောက်မနာဘူးဟ၊ ငါ မနာလို ဘူး ပြောမှာပေါ့ကွာ”

“အရေးထဲမှာ နောက်တယ်ဗျာ” ဆိုကာ ရယ်မောမိကြသည်။

စိတ်ညစ်ခြင်းငိုကာ

ဦးထွန်းတင်ကြီး၏ ညီမတစ်ယောက် မော်လမြိုင်ဘက်မှ ပြန်လာ သည်။ ဆွဲခြင်းက တစ်သွယ်၊ အထုပ်ကြီး၊ အထုပ်သေးက တစ်မျိုး၊ တိုးလိုးတွဲလောင်းက တဝ။ ဦးထွန်းတင်သည် အိမ်ပေါ်တက်လာသော သူ့ညီမကို ကြည့်ကာ ရှုံ့မဲ့ပြီး မှတ်ချက်ချ၏။

“လက်လေးဖက်ပါရင် ဒါ့ထက် မျက်စိနောက်စရာကောင်းမယ်၊ အခု လက်နှစ်ဖက်တည်း ပါတာတောင် အရူးနဲ့ တူနေပြီ”

“စိတ်ညစ်ရတဲ့အထဲ အစ်ကိုက တစ်မျိုး”

ညီမက မောပန်းနွမ်းနယ်စွာ ညည်းတွား၏။

“သာရဝေါက ဒီဘက်ကူးရတာ စိတ်ညစ်စရာလား၊ တံတား မဆောက်နိုင်သေးခင်တော့ ရေတစ်တန်၊ ဖုန်တောတစ်တန် ကူးရမှာပဲ”

ဟ၊ တံတားရှိရင်တော့ နင်တို့ ညည်းချင်လို့တောင် ညည်းစရာ ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး”

“ရှိပါ့ရှင်”

“အံ့မယ် ... ဘာရှိလဲ”

“အစ်ကိုကို တစ်ခါလောက် မော်လမြိုင်ကို ခေါ်သွားချင်တယ်။ မဒမ (မုတ္တမ)က ထွက်ကတည်းက ရထားတစ်စီးလုံး ပြည့်သိပ်လာတာ၊ အိမ်သာသွားစရာ လမ်းမရှိဘူး၊ မနေနိုင်လို့ မရောက်ရောက်အောင် သွားပြန်တော့လည်း အိမ်သာကို အပိုင်စားပြီး အိပ်နေတဲ့လူနဲ့၊ မှောင်ခိုချင်း ရန်ဖြစ်ကြ၊ ပြေးကြလွှားကြ၊ မီးကမရှိ၊ ရေကမလာ၊ မျက်နှာကြက် ခွာလိုခွာနဲ့”

“အဲလို ဖျက်ဆီးကြတော့ ရိုးရိုးခရီးသွားတွေ နစ်နာတာပေါ့”

“ညီမလည်း စိတ်ညစ်တာပဲ အစ်ကိုရယ်၊ ရထားပေါ်က ခုန်ချပြီး ခြေကျင်လျှောက်ချင်စိတ် ပေါက်လာတယ်။ စိတ်ညစ်လိုက်ပုံများ အဝီစိမှာ ငရဲခံနေရတဲ့ ဒေဝဒတ်တောင် ကျွန်မလောက် စိတ်ညစ်မယ် မထင်ဘူး၊ တကယ်ငိုချင်တယ်”

“ပြိတ္တာတို့မျက်ရည် မြေမကျကောင်းဘူးဟဲ့၊ မငိုနဲ့” ဟု ဦးထွန်းတင်က ရယ်စရာလုပ်ပစ်လိုက်လေ၏။

အပ်နုဗားကို မွမ်းမံခြင်း

ဦးထွန်းတင်ကြီး လမ်းလျှောက်ထွက်လာသည်။ ဘာဟု ခေါ်သူကခေါ်၊ ဦးလေးဟု နှုတ်ဆက်သူက နှုတ်ဆက်။ လူကြီးတွေ မဟုတ်၊ ကလေးတွေ ဖြစ်သည်။ သို့အတွက် လမ်းဘေးတွင် ကျောတပြောင် ပြောင်နှင့် အလုပ်လုပ်နေသူတစ်ယောက်က ခနဲ့၏။

“ဪ သက်တူရွယ်တူချင်းဆိုတော့ နှုတ်ဆက်ကြရှာတယ်။